

Publisko un privāto partnerattiecību biedrība
“Zied zeme”
sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģija
2023.-2027.gadam

Lielvārde

2023

SATURS

KOPSAVILKUMS	4
SAĪSINĀJUMI	6
SASKAŅOTĪBA AR VIETĒJĀS RĪCĪBAS GRUPAS DARBĪBAS TERITORIJĀ ESOŠO PAŠVALDĪBU PROGRAMMĀM UN SASAISTE AR CITIEM VIETĒJĀ, REĢIONĀLĀ UN NACIONĀLĀ MĒROGA ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM	8
1. ESOŠĀS SITUĀCIJAS IZVĒRTĒJUMS	15
1.1. Darbības teritorija	15
1.2. Partnerības principa nodrošināšana	40
1.3. Teritorijas stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze	42
1.4. Teritorijas attīstības vajadzību identificēšana un potenciāla analīze	50
1.5. Starpteritoriālās un starpvalstu sadarbības vajadzību novērtējums	57
2. STRATĒGISKĀ DAĻA	
2.1. Vīzija un stratēģiskie mērķi	62
2.2. Sasniedzamie rezultāti	64
2.3. Inovatīvo risinājumu identificēšana un atbilstības kritēriji to noteikšanai	66
3. RĪCĪBAS PLĀNS	68
3.1. Rīcības plāns 2023.-2027.gadam Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna 2023.-2027.gadam intervencē “Darbību īstenošana saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana”	71
3.2. Kritēriju apraksts maksimālās atbalsta intensitātes noteikšanai	
3.3. Cita ārējā finansējuma nepieciešamība un piesaistīšanas novērtējums	74
4. SABIEDRĪBAS VIRZĪTAS VIETĒJĀS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS ĪSTENOŠANA UN NOVĒRTĒŠANA	

4.1. Vietējās rīcības grupas informācijas tīklu veidošanas apraksts un sadarbības nodrošināšana ar dažādām tās darbības teritorijā esošām organizācijām	75
4.2. Papildinātības nodrošināšana ar ES kohēzijas politikas programmu 2021.–2027.g. un ES Atveseļošanās un noturības mehānisma plānu	77
4.3. Projektu vērtēšanas kritēriju noteikšanas principi un kārtība, tostarp interešu konflikta novēršana	78
4.4. Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas procedūra	81
4.5. Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas organizācija	82
5. FINANSĒJUMA SADALES PLĀNS	84
6. PIELIKUMI	85

KOPSAVILKUMS

Vietējā rīcības grupa Publisko un privāto partnerattiecību biedrība “Zied zeme” atbilstoši Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna 2023.–2027. gadam intervencē "Darbību īstenošana saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana” ir sagatavojusi sabiedrības virzītu vietējās attīstības stratēģiju 2023.-2027.gadam (turpmāk – SVVA stratēģija) , kuru īsteno Ogres novada administratīvajā teritorijā (sk. Tabulu Nr.1)¹.

Tabula Nr.1

Ogres novada administratīvās teritorijas

Apdzīvota vieta	Teritorija km ²
Birzgales pagasts	293.70
Ikšķile	10.00
Jumpravas pagasts	87.20
Krapes pagasts	72.70
Ķegums	6.90
Ķeipenes pagasts	87.20
Lauberes pagasts	80.30
Lēdmanes pagasts	78.10
Lielvārde	9.90
Lielvārdes pagasts	50.50
Madlienas pagasts	168.00
Mazozolu pagasts	97.00
Meņģeles pagasts	89.70
Ogre	16.16
Ogresgala pagasts	98.02
Rembates pagasts	80.90
Suntažu pagasts	160.50
Taurupes pagasts	126.40

¹ <https://www.ogresnovads.lv/lv/ogres-novada-teritorialas-vienibas>

Tīnūžu pagasts	120.80
Tomes pagasts	110.40
Kopā:	1844.38
Kopā bez Ogres pilsētas	1828.22

Saskaņā ar Centrālās Statistikas pārvaldes datiem uz 01.01.2023. aptver 32628 deklarētos vietējos iedzīvotājus². Sabiedrības virzītas vietējās attīstības pieejas galvenie mērķi un uzdevumi ir sniegt atbalstu lauku kopienu ilgtspēju veicinošām vietējās attīstības iniciatīvām, uzlabojot sociālo situāciju laukos, veidojot labvēlīgu vidi dzīvošanai, uzņēmējdarbībai un lauku teritoriju attīstībai.

SVVA stratēģija ir izstrādāta, balstoties uz pieredzi vietējās attīstības stratēģijas 2014.-2020.gadam ieviešanā, situācijas priekšizpēti, teritorijas stipro un vājo pušu apzināšanu, ekspertu padziļinātajām intervijām un iedzīvotāju forumiem Ogres novadā, tā nosaka galvenās prioritātes, mērķus un rīcības mērķu sasniegšanai, kā arī SVVA stratēģijas 2023.–2027.gadam ieviešanas un uzraudzības procedūru.

SVVA stratēģijas vīzija: **ekonomiski un sociāli aktīva sabiedrība, pievilcīga dzīves vide, un radošas un profesionālas izaugsmes iespējas ikvienam teritorijas iedzīvotājam.** Attīstīta vietējā ražošana, veicināta atbalsta teritorijās radītās lauksaimniecības produkcijas pārstrāde, radīti viedie ciemi.

Lai nodrošinātu ilgtspējīgu teritorijas attīstību SVVA stratēģijas ietvaros, izvirzīti šādi stratēģiskie mērķi un rīcības:

M1 Zināšanās balstīta, mazās un vidējās uzņēmējdarbības vides attīstība.

Stimulēt mazās un vidējās uzņēmējdarbības attīstību un konkurētspēju, jaunu produktu un pakalpojumu izveidi, jaunu darba vietu radīšanu, ieviest inovatīvas tehnoloģijas un prakses, tostarp digitālus risinājumus, veicināt produktīvāk un ilgtspējīgi izmantot vietējos resursus, kā arī celt darbinieku kvalifikāciju un sekmēt sociālam atstumtības riskam pakļauto personu iesaisti darba tirgū;

M2 Vietas potenciāla attīstošas iniciatīvas, pievilcīgas un kvalitatīvas dzīves videi.

Veicināt sabiedrības iesaistīšanos vietējā dabas, fiziskā, sociālā un cilvēku kapitāla stiprināšanas un kultūras kapitāla stratēģiskas un ilgtspējīgas izmantošanas un attīstības iniciatīvās, tā palielinot lauku

² https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_IR_IRD/IRD060/table/tableViewLayout1/

iedzīvotāju drošumspēju, kā arī vietas potenciālu un pievilcību, kas var kļūt par priekšnosacījumu jaunu integrētu tūrisma, kultūras, veselības un citu saistītu pakalpojumu un produktu piedāvājumam.

SAĪSINĀJUMI

ATR – administratīvi teritoriālā reforma

CSP - LR Centrālā statistikas pārvalde

ES – Eiropas Savienība

IP – īpaša prioritāte

LAD – Lauku atbalsta dienests

M – mērķis

NVA - Nodarbinātības valsts aģentūra

NVO – nevalstiska organizācija (biedrība vai nodibinājums)

ONIAS - Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija

PPP biedrība “Zied zeme” – Publisko un privāto partnerattiecību biedrība “Zied zeme”

SAM – specifiskie atbalsta mērķi

SIA - sabiedrība ar ierobežotu atbildību

SM – stratēģiskie mērķi

SVID – stiprās, vājās puses, iespējas, draudi

SVVA – sabiedrības virzītas vietējā attīstība

VRG – vietējā rīcības grupa

ZS – zemnieku saimniecība

KLP SP - Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskais plāns 2023.–2027. gadam

SASKAŅOTĪBA AR VIETĒJĀS RĪCĪBAS GRUPAS DARBĪBAS TERITORIJĀ ESOŠO PAŠVALDĪBU PROGRAMMĀM UN SASAISTE AR CITIEM VIETĒJĀ, REĢIONĀLĀ UN NACIONĀLĀ MĒROGA ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

SVVA stratēģija papildina Ogres novada attīstības programmas 2022.-2027.gadam 2.1. redakcijā norādītus mērķus. Informācija ņemta no Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.-2034.gadam (turpmāk - ONIAS 2022.-2034.gadam) 2.1.redakcijas³, kā arī Rīgas Plānošanas reģionu attīstības programma 2022.-2027.gadam⁴ un Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmas 2022.-2027. gadam⁵.

PPP biedrība “Zied zeme” ir izstrādājusi un pieņēmusi SVVA stratēģiju 2023.- 2027. gadam, kas ir koncentrēta uz vietējās attīstības veicināšanu un uzlabošanu.

Tā ir rezultāts daudzu iesaistīto pušu vajadzību apkopojumam. Šajā dokumentā ir analizēta dažādu faktoru ietekme novadu attīstībā, ietverts SVID izvērtējums. Ņemot vērā ierobežoto laika ietvaru un pieejamos resursus, definēti konkrēti sasniedzamie mērķi.

PPP biedrības “Zied zeme” (turpmāk tekstā – VRG) SVVA stratēģijas 2023.-2027. gadam saskaņotība ar vietējā un reģionālā mēroga plānošanas dokumentu mērķiem un rīcībām (sk. Tabulu Nr.2).

³ <https://www.ogresnovads.lv/lv/attistibas-dokumenti>

⁴ <https://rpr.gov.lv/darbibas-jomas/attistibas-planosana/planosanas-dokumenti/regiona-planosanas-dokumenti/>

⁵ http://www.vidzeme.lv/lv/vpr_attistibas_planosanas_dokumenti1

SVVA stratēģijas 2023.-2027.gadam saskaņotība ar vietējā un reģionālā mēroga plānošanas dokumentiem

SVVA stratēģija			Ogres novada pašvaldības attīstības programma		Rīgas plānošanas reģiona attīstības programma		Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma	
Mērķis	Rīcība	Rezultāts	Mērķis	Rīcība	Mērķis	Rīcība	Mērķis	Rīcība
1. Atbalsts zināšanās balstītai uzņēmējdarbības attīstībai	1.1. Atbalsts jaunu produktu un pakalpojumu radīšanai, esošo produktu un pakalpojumu attīstīšanai, to realizēšanai tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšanai	Atbalstīti vismaz 10 vietējie produkti, pakalpojumi; radītas 5 darbavietas;	OINAS SM4. Konkurētspējīga uzņēmējdarbības vide	OINAS IP3 – sniegt uzņēmējiem informatīvo atbalstu, t.sk. nodrošināt uzņēmējus un attālinātā darba veicējus ar atvērtu informāciju par piemērotu teritoriju un telpu esamību, it īpaši pagastu teritorijās	SM2 Zināšanās balstīta “zaļa”, inovatīva un elastīga ekonomika	P3 Starptautiski konkurētspējīgs reģions un produkti	M3 Veicināt tautsaimniecības attīstību un izaugsmi	E1 Inovācijas, zinātne un attīstība; E3 Aprite un bioekonomika

2. Vietas potenciāla attīstošas iniciatīvas, pievilcīgas un kvalitatīvas dzīves videi	2.1. Atbalsts kopienu stiprināšanai	Vismaz 10 nevalstiskās organizācijas ir saņēmušas stratēģisku atbalstu. Izveidotas vismaz 3 kopstrādes telpas. Sagatavoti vismaz 3 viedo ciemu attīstības plāni.	ONIAS SM2. Ogres novada demogrāfija iegūst ilgtspējīgu raksturu. SM4. Konkurētspējīga uzņēmējdarbības vide	ONIAS IP3 – novada teritorijas līdzsvarotu attīstību sekmējošas rīcības: 1. piesaistīt finanšu resursus novadam, īpaši attīstot projektus, kas labvēlīgi ietekmē lauku teritoriju ekonomisko stabilitāti un rada darba vietas; 2. nodrošināt pakalpojumu pieejamību visām novada teritorijām, nodrošinot iedzīvotāju vajadzības. 3. Attīstīt telpu tīklu koprades un attālinātajam darbam. Visas pilsētas un pagasti ir apzinājuši, attīsta un izmanto savu unikālītāti.	SM1 Sociāli iekļaujoša dzīve labklājīgās kopienās	P1 Specializēti pakalpojumi un kopienu ilgtspēja P4 Komfortabla, ātra, un klimatneitrāla pārvietošanās un loģistika, P6. Ilgtspējīga apdzīvojuma struktūra un vietas P7. Klimatnoturība, dabas vide un enerģētika	M2 Uzlabot cilvēku dzīves kvalitāti ar mobilitāti un sasniegjamību	T1 Dabas kapitāls, tā gudra apsaimniekošana
---	-------------------------------------	--	--	---	---	---	--	---

Saskaņā ar Ogres novada attīstības programmas 2022-2027. gadam Rīcības plānu 2022-2027.gadam VRG izstrādātā SVVA stratēģija atbilst Rīcības Uzņēmējdarbība plānotajai aktivitātei:

U-9.7. Īstenot pasākumus koprades un attālinātā darba centru attīstīšanai sadarbībā ar ieinteresētajām pusēm,

SVVA stratēģiskā mērķa **M2 Vietas potenciāla attīstošas iniciatīvas, pievilcīgas un kvalitatīvas dzīves videi** rezultātā tiks izveidotas vismaz 3 kopstrādes telpas.

Savukārt ieguldījums Rīcībā Sabiedrības līdzdalība: U-12.2. Īstenot teritoriālo kopienu (apkaime) politiku tiks veicināts stratēģiskā mērķa **M2 Vietas potenciāla attīstošas iniciatīvas, pievilcīgas un kvalitatīvas dzīves videi** ietvaros, kas paredz atbalstu vismaz 10 sabiedriskām organizācijām. Kā arī ieviest viedā ciema konceptu kopienās.

VRG SVVA stratēģija 2023.-2027. gadam ir veidota saskaņā ar Rīgas Plānošanas reģionu attīstības programmu 2022.- 2027. gadam⁶. VRG SVVA stratēģijas stratēģiskais mērķis **M2 Vietas potenciāla attīstošas iniciatīvas, pievilcīgas un kvalitatīvas dzīves videi** paredz stiprināt kopienu identitāti, kas ietver ilgtspējīgas vides attīstību teritorijā. Tā īstenošanas rezultātā plānots atbalstīt izveidot vismaz 3 viedo ciemu projektus un 3 kopstrādes telpas, kā platformas, kurās kopienas pārstāvji var nākt kopā, koprades ilgtspējas nodrošināšanai.

VRG SVVA stratēģija 2023.-2027. gadam būtiski papildina Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmai 2022.-2027.gadam mērķus⁷, kuras pamatmērķis ir sekmēt līdzsvarotu reģiona sociālo, ekonomisko un teritoriālo attīstību, kā arī uzlabot cilvēku dzīves kvalitāti ar mobilitāti un sasniedzamību, tāpat arī veidojot identitāti un spēcīgas kopienas un ilgtspējīgu dzīves vidi un mājvietas.

Piemēram, stratēģiska virziena ilgtermiņa prioritātei: EKONOMIKA, Ilgtermiņa prioritātei: Ilgtspējīga uzņēmējdarbības un inovāciju vide. Vidzemē jāveicina augstākas pievienotas vērtības produktu (t.sk. nišas produktu) ražošanu un virzību tirgū tradicionālajās nozarēs. Reģiona ekonomika ir jādažādo, attīstot uzņēmējdarbību ar esošajām specializācijām. Jāstimulē jaunu uzņēmējdarbības

⁶ <https://www.rdpad.lv/strategija/attistibas-programma-2022-2027/>

⁷ http://jauna.vidzeme.lv/upload/attstbas_dokumenti/VPD_AP_2022-2027_2.1.pdf

jomu attīstība zināšanu ekonomikas nozarēs. Augstākas pievienotās vērtības produktu radīšanai izšķirīga ir uzņēmēju un zinātnisko institūciju sadarbība un zināšanu pārnese⁸.

VRG SVVA stratēģijas stratēģiskais mērķis **M1 Atbalsts zināšanās balstītai uzņēmējdarbības attīstībai, atbalstot vismaz jaunas 10 uzņēmējdarbības iniciatīvas.**

Savukārt, VRG SVVA stratēģijas stratēģiskais mērķis **M2 Vietas potenciāla attīstošas iniciatīvas, pievilcīgas un kvalitatīvas dzīves videi** paredz stiprināt kopienu kopienu identitāti, kas ietver ilgtspējīgas vides attīstību teritorijā. Tā īstenošanas rezultātā plānots atbalstīt vismaz 10 sabiedriskās organizācijas, izveidot 3 viedo ciemu projekti un 3 kopstrādes telpas, kā platformas, kurās kopienas pārstāvji var nākt kopā, koprades ilgtspējas nodrošināšanai.

Tāpat definētās prioritātes: CILVĒKS: uzlabot Vidzemes reģiona iedzīvotāju rīcībspējas un dzīves kvalitāti. EKONOMIKA: palielināt Vidzemes reģiona ekonomisko vērtību, uzlabojot uzņēmējdarbības vidi un paaugstinot ekonomisko ilgtspēju. TERITORIJA: Uzlabot Vidzemes reģiona sasniedzamību, pieejamību un pievilcību; Saglabāt un attīstīt Vidzemes raksturīgo kultūrtelpu – atbilst VRG vīzijai.

⁸http://jauna.vidzeme.lv/upload/VIDZEMES_PLANOSANAS_REGIONA_ILGTSPEJIGAS_ATTISTIBAS_STRATEGIJA.pdf

1. ESOŠĀS SITUĀCIJAS IZVĒRTĒJUMS

1.1. Darbības teritorija

Vispārējs ģeogrāfisks apskats: Teritorijas platība un izvietojums

Attēls Nr.1

VRG darbības teritorijas izvietojums

Ogres novads ir Latvijas 2021. gada ATR rezultātā 2021. gada 1. jūlijā izveidota Latvijas pašvaldība, kurā tika apvienots Ogres novads, Ikšķiles novads, Lielvārdes novads un Ķeguma novads. Novada centrs atrodas Ogres valstspilsētā. Novada teritorija pilnībā pārklājas ar pirms iepriekšējās ATR pastāvējušā Ogres rajona teritoriju. Novada kopējā platība saskaņā ar CSP datiem uz 01.01.2023. ⁹-

⁹ https://www.varam.gov.lv/sites/varam/files/content/files/profils_ogres_apvienotais_n-1.pdf

1839 km². Novadā 2023.gada sākumā bija 55500 iedzīvotāji¹⁰ un teritorijas apdzīvojuma blīvums attiecīgi 30 cilvēki uz kvadrātkilometru.

Ogres novada sastāvā ietilpst: Birzgales pagasts, Ikšķiles pilsēta, Jumpravas pagasts, Krapes pagasts, Ķeguma pilsēta, Ķeipenes pagasts, Lauberes pagasts, Lēdmanes pagasts, Lielvārdes pagasts, Lielvārdes pilsēta, Madlienas pagasts, Mazozolu pagasts, Meņģeles pagasts, Ogres valstspilsēta, Ogresgala pagasts, Rembates pagasts, Suntažu pagasts, Taurupes pagasts, Tīnūžu pagasts un Tomes pagasts (sk. Attēlu Nr.1).

VRG SVVA stratēģiju 2023.-2027.gadam īsteno visā Ogres novadā (izņemot Ogres pilsētu, kurā īstenojamās atsevišķas darbības), kas saskaņā ar CSP datiem uz 01.01.2023. aptver 32 628¹¹ deklarētos vietējos iedzīvotājus.

VRG atrodas Latvijas valsts centrālajā daļā, abpus Daugavai, ietilpst Vidzemes plānošanas reģionā¹².

VRG darbības teritorijā atrodas Ogres novads (izņemot Ogres pilsētu, kurā īstenojamās atsevišķas darbības), kura kopējā platība ir 1823 km², kas veido 99.13% no visa Ogres novada, ieskaitot Ogres valstspilsētu teritorijas.¹³

Attālums no Rīgas – 30 km (Ikšķile) – 100 km (Mazozoli), galvaspilsētai tuvākajās teritorijās pastāv iespējas piesaistīt svārstmigrantus¹⁴ - iedzīvotājus, kas regulāri (parasti katru dienu) ceļo uz darbu un atpakaļ (vērojams starp lielpilsētām un to piepilsētām, apkārtnējiem lauku rajoniem), un piesaistīt uzņēmumus, taču izaicinājums ir attālākajām teritorijām, jo to attālums līdz 100 km no galvaspilsētas samazina teritorijā dzīvojošo mobilitāti, nodarbinātību un socializēšanos.

Teritorijas veids

- Meži un meža zeme – 52.49%
- Lauksaimniecībā izmantojamā zeme – 32.52%

Saskaņā ar CSP datiem uz 01.01.2023, Ogres novadā, ieskaitot Ogres valstspilsētu, meži un meža zemes aizņem 96317 ha. Tā kā vairāk nekā pusi teritorijas klāj meži, tad mežizstrāde – koksnes

¹⁰ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_IR_IRD/IRD060/table/tableViewLayout1/

¹¹ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_IR_IRD/IRD060/table/tableViewLayout1/

¹² <https://www.csp.gov.lv/lv/klasifikacija/atvk-2021>

¹³ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_ENV_DR_DRT/DRT011/table/tableViewLayout1/

¹⁴ <https://tezaurs.lv/sv%C4%81rstmigrants>

pārstrāde ir potenciālas nozares, ko attīstīt. Savukārt, lauksaimniecībā izmantojamā zeme ir 59676 ha, kas ir 32.52% no novada teritorijas. Lielākā platība ir aramzemei – 20.11%, bet mazākā platība ir augļudārziem.¹⁵ Ņemot vērā šos datus, potenciālā nozare attīstīšanai varētu būt augļudārzu attīstības veicināšanai, tādējādi radot iespēju attīstīt arī vietējās lauksaimniecības produkcijas – augļu ražošanu un pārstrādi.

Tā kā VRG darbības teritorija ir 99.13% no visa Ogres novada teritorijas, tad minētie statistikas dati par Ogres novada teritorijas veidiem var tikt attiecināti arī uz VRG darbības teritoriju.

Teritoriju šķērso Latvijas lielākā upe – Daugava, kā arī viena no lielākajām Daugavas pietekām – Ogres upe. Daugava un Ogres upe ir dabiski šķēršļi teritorijas iekšienē, kas ietekmē iedzīvotāju pārvietošanos. Teritorijā atrodas uz Daugavas izbūvētā Ķeguma hidroelektrostacija.

VRG darbības teritorijā publiskie ūdeņi ir: Lobes, Pečora un Plaužu ezeri, upes – Aviekste, Daugava, Mazā Jugla, Ogre.

Iedzīvotāju blīvums

Vidēji iedzīvotāju blīvums VRG darbības teritorijā 2022.gadā bija 95 cilv./km²^{16 17}, kamēr novadā vidēji 164 cilv./km². Zemākais iedzīvotāju blīvums bija Mazozolu, Birzgales, Tomes un Meņģeles pagastos, lielākais – Ikšķilē (sk. Tabulu Nr.3).

Tabula Nr.3

Iedzīvotāju blīvums VRG darbības teritorijā

	Iedzīv otāju skaits	Terito rijas platīb a km ²	Iedzīv otāju skaits	Terito rijas platīb a km ²	Iedzīv otāju skaits	Terit orijas platīb a km ²	Blīvums	
Teritori ja	2020		2021		2022		2020	2021
Ikšķile	7217	8.77	7278	9.96	7396	10.00	822.92	730.72

¹⁵ https://www.vzd.gov.lv/lv/zemes-sadalijums-zemes-lietosanas-veidos?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

¹⁶ <https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/iedzivotaji/iedzivotaju-skaitis/247-iedzivotaju-skaitis-un-ta-izmainas?themeCode=IR>

¹⁷ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_ENV_DR_DRT/DRT010/table/tableViewLayout1/

Tīnūžu pagasts	2553	121.9 4	2689	120.7 6	2826	120.8 0	20.94	22.27
Birzgal es pagasts	1528	293.7 4	1518	293.7 4	1504	293.7 0	5.20	5.17
Ķegum s	2088	6.88	2103	6.88	2065	6.90	303.49	305.67
Remba tes pagasts	1056	80.94	1026	80.93	1028	80.90	13.05	12.68
Tomes pagasts	663	110.4 2	666	110.4 2	652	110.4 0	6.00	6.03
Jumpra vas pagasts	1673	87.15	1662	87.15	1612	87.20	19.20	19.07
Lēdma nes pagasts	1091	78.14	1092	78.14	1075	78.10	13.96	13.97
Lielvār de	5939	9.85	5907	9.85	5885	9.90	602.94	599.70
Lielvār des pagasts	921	50.49	886	50.49	920	50.50	18.24	17.55
Krapes pagasts	618	72.52	605	72.52	594	72.70	8.52	8.34
Ķeipen es pagasts	857	87.34	849	87.34	835	87.20	9.81	9.72
Lauber es pagasts	569	80.31	568	80.30	568	80.30	7.09	7.07

Madlie nas pagasts	1531	167.8 9	1476	167.9 0	1461	168.0 0	9.12	8.79
Mazoz olu pagasts	448	97.20	437	97.20	433	97.00	4.61	4.50
Meņģel es pagasts	478	89.74	473	89.74	473	89.70	5.33	5.27
Ogre	23061	16.80	22978	16.80	22872	16.16	1372.68	1367.74
Ogresg ala pagasts	3003	93.47	3055	93.47	3070	98.02	32.13	32.68
Suntaž u pagasts	1659	160.2 1	1650	160.2 2	1633	160.5 0	10.36	10.30
Taurup es pagasts	703	126.2 5	699	126.2 5	689	126.4 0	5.57	5.54

Iedzīvotāju blīvuma analīzē dati par 2022.gadu nav iekļauti, jo 2021.gada 1.jūlija ATR rezultātā ir mainījusies administratīvā teritorija, kas ietekmē blīvuma aprēķinus. Savukārt, saskaņā ar atspoguļoto informāciju secināms, ka salīdzinājumā pa gadiem, iedzīvotāju blīvums VRG darbības teritorijā ir samazinājies nebūtiski, taču vislielākais iedzīvotāju blīvums minēto 2 gadu laikā ir samazinājies Ikšķilē. To varētu izskaidrot ar Ikšķīles teritorijas palielināšanos un privātmāju būvniecības attīstību, kā rezultātā pieaug teritorijā dzīvojošo cilvēku skaits, taču iedzīvotāji izretinās platībā.

Vislielākā iedzīvotāju platība novadā ir Ogrē, ko var izskaidrot ar daudzdzīvokļu māju esamību pilsētā, kā rezultātā iedzīvotāju skaits uz 1km² ir liels.

Iedzīvotāju izglītības līmenis¹⁸

Tabula Nr.4

¹⁸ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_IZG_IZ_IZI/IZT040/table/tableViewLayout1/

VRG darbības teritorijas iedzīvotāju izglītības līmenis no 2020.gada līdz 2022.gadam

Teritorija	Izglītības līmenis	2020	2021	2022
Ikšķile	Nav skolas izglītības, zemāka par sākumskolas izglītību vai sākumskolas izglītība	112	134	141
	Pamatizglītības otrais posms (pamatskolas izglītība)	485	501	503
	Vidējā izglītība	1671	1661	1700
	Arodizglītība pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības; profesionālā vidējā izglītība pēc vispārējās vidējās izglītības	621	622	599
	Augstākā izglītība	2604	2627	2692
Tīnūžu pagasts	Nav skolas izglītības, zemāka par sākumskolas izglītību vai sākumskolas izglītība	46	58	67
	Pamatizglītības otrais posms (pamatskolas izglītība)	317	307	303
	Vidējā izglītība	777	830	844
	Arodizglītība pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības; profesionālā vidējā izglītība pēc vispārējās vidējās izglītības	230	221	225
	Augstākā izglītība	652	701	757
Birzgales pagasts	Nav skolas izglītības, zemāka par sākumskolas izglītību vai sākumskolas izglītība	35	43	35
	Pamatizglītības otrais posms (pamatskolas izglītība)	326	307	286
	Vidējā izglītība	527	534	534
	Arodizglītība pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības;	195	191	189

	profesionālā vidējā izglītība pēc vispārējās vidējās izglītības			
	Augstākā izglītība	224	220	224
Ķegums	Nav skolas izglītības, zemāka par sākumskolas izglītību vai sākumskolas izglītība	30	40	34
	Pamatizglītības otrais posms (pamatskolas izglītība)	214	200	197
	Vidējā izglītība	727	725	707
	Arodizglītība pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības; profesionālā vidējā izglītība pēc vispārējās vidējās izglītības	210	202	196
	Augstākā izglītība	565	584	578
Rembates pagasts	Nav skolas izglītības, zemāka par sākumskolas izglītību vai sākumskolas izglītība	29	37	25
	Pamatizglītības otrais posms (pamatskolas izglītība)	169	159	165
	Vidējā izglītība	404	399	399
	Arodizglītība pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības; profesionālā vidējā izglītība pēc vispārējās vidējās izglītības	111	110	108
	Augstākā izglītība	172	169	173
Tomes pagasts	Nav skolas izglītības, zemāka par sākumskolas izglītību vai sākumskolas izglītība	17	16	17
	Pamatizglītības otrais posms (pamatskolas izglītība)	121	114	113
	Vidējā izglītība	197	199	183

	Arodizglītība pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības; profesionālā vidējā izglītība pēc vispārējās vidējās izglītības	94	95	91
	Augstākā izglītība	124	127	130
Jumpravas pagasts	Nav skolas izglītības, zemāka par sākumskolas izglītību vai sākumskolas izglītība	45	45	39
	Pamatizglītības otrais posms (pamatskolas izglītība)	297	305	302
	Vidējā izglītība	546	547	526
	Arodizglītība pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības; profesionālā vidējā izglītība pēc vispārējās vidējās izglītības	219	210	198
	Augstākā izglītība	299	299	309
Lēdmanes pagasts	Nav skolas izglītības, zemāka par sākumskolas izglītību vai sākumskolas izglītība	25	27	21
	Pamatizglītības otrais posms (pamatskolas izglītība)	220	208	201
	Vidējā izglītība	463	477	479
	Arodizglītība pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības; profesionālā vidējā izglītība pēc vispārējās vidējās izglītības	113	112	113
	Augstākā izglītība	130	133	127
Lielvārde	Nav skolas izglītības, zemāka par sākumskolas izglītību vai sākumskolas izglītība	98	92	106
	Pamatizglītības otrais posms (pamatskolas izglītība)	746	722	725
	Vidējā izglītība	1992	1985	1967

	Arodizglītība pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības; profesionālā vidējā izglītība pēc vispārējās vidējās izglītības	715	698	693
	Augstākā izglītība	1359	1366	1396
Lielvārdes pagasts	Nav skolas izglītības, zemāka par sākumskolas izglītību vai sākumskolas izglītība	19	13	15
	Pamatizglītības otrais posms (pamatskolas izglītība)	155	155	148
	Vidējā izglītība	362	352	365
	Arodizglītība pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības; profesionālā vidējā izglītība pēc vispārējās vidējās izglītības	86	87	86
	Augstākā izglītība	126	118	131
Krapes pagasts	Nav skolas izglītības, zemāka par sākumskolas izglītību vai sākumskolas izglītība	9	12	11
	Pamatizglītības otrais posms (pamatskolas izglītība)	123	116	115
	Vidējā izglītība	233	226	227
	Arodizglītība pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības; profesionālā vidējā izglītība pēc vispārējās vidējās izglītības	101	97	94
	Augstākā izglītība	72	70	71
Ķeipenes pagasts	Nav skolas izglītības, zemāka par sākumskolas izglītību vai sākumskolas izglītība	39	32	30
	Pamatizglītības otrais posms (pamatskolas izglītība)	169	173	167
	Vidējā izglītība	347	350	343

	Arodizglītība pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības; profesionālā vidējā izglītība pēc vispārējās vidējās izglītības	77	72	73
	Augstākā izglītība	112	114	112
Lauberes pagasts	Nav skolas izglītības, zemāka par sākumskolas izglītību vai sākumskolas izglītība	17	22	15
	Pamatizglītības otrais posms (pamatskolas izglītība)	146	140	145
	Vidējā izglītība	190	198	196
	Arodizglītība pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības; profesionālā vidējā izglītība pēc vispārējās vidējās izglītības	42	46	46
	Augstākā izglītība	78	74	71
Madlienas pagasts	Nav skolas izglītības, zemāka par sākumskolas izglītību vai sākumskolas izglītība	33	33	37
	Pamatizglītības otrais posms (pamatskolas izglītība)	321	297	282
	Vidējā izglītība	535	528	527
	Arodizglītība pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības; profesionālā vidējā izglītība pēc vispārējās vidējās izglītības	141	139	140
	Augstākā izglītība	255	244	248
Mazozolu pagasts	Nav skolas izglītības, zemāka par sākumskolas izglītību vai sākumskolas izglītība	16	13	6
	Pamatizglītības otrais posms (pamatskolas izglītība)	92	91	87
	Vidējā izglītība	177	172	178

	Arodizglītība pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības; profesionālā vidējā izglītība pēc vispārējās vidējās izglītības	43	43	43
	Augstākā izglītība	66	66	65
Meņģeles pagasts	Nav skolas izglītības, zemāka par sākumskolas izglītību vai sākumskolas izglītība	15	12	17
	Pamatizglītības otrais posms (pamatskolas izglītība)	93	92	78
	Vidējā izglītība	232	228	223
	Arodizglītība pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības; profesionālā vidējā izglītība pēc vispārējās vidējās izglītības	36	33	37
	Augstākā izglītība	56	55	60
Ogresgala pagasts	Nav skolas izglītības, zemāka par sākumskolas izglītību vai sākumskolas izglītība	57	71	66
	Pamatizglītības otrais posms (pamatskolas izglītība)	378	392	399
	Vidējā izglītība	1045	1049	1049
	Arodizglītība pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības; profesionālā vidējā izglītība pēc vispārējās vidējās izglītības	255	259	270
	Augstākā izglītība	685	703	716
Suntažu pagasts	Nav skolas izglītības, zemāka par sākumskolas izglītību vai sākumskolas izglītība	46	42	41
	Pamatizglītības otrais posms (pamatskolas izglītība)	305	293	291
	Vidējā izglītība	540	548	529

	Arodizglītība pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības; profesionālā vidējā izglītība pēc vispārējās vidējās izglītības	210	212	206
	Augstākā izglītība	298	294	300
Taurupes pagasts	Nav skolas izglītības, zemāka par sākumskolas izglītību vai sākumskolas izglītība	14	15	17
	Pamatizglītības otrais posms (pamatskolas izglītība)	143	134	139
	Vidējā izglītība	287	281	280
	Arodizglītība pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības; profesionālā vidējā izglītība pēc vispārējās vidējās izglītības	41	40	42
	Augstākā izglītība	94	105	98

VRG darbības teritorijā 2022.gadā ir liels iedzīvotāju skaits ar iegūtu augstāko izglītību - 8258 iedzīvotāji, kas ir 29,3% no kopējā iedzīvotāju skaita. Iedzīvotāju skaits ar iegūtu augstāko izglītību pieaug ar katru gadu, savukārt iedzīvotāju ar iegūtu arodizglītību pēc vispārējās vidējās izglītības un iedzīvotāju ar iegūtu vidējo izglītību skaits nepieaug, taču iedzīvotāji ar vidējo izglītību (iekļaujot arī arodizglītību) VRG darbības teritorijā ir visvairāk (sk. Tabulu Nr.5).

Tendenci par pieaugošu augstākā līmeņa izglītības iegūšanu var izskaidrot ar VRG darbības teritorijas ģeogrāfisko izvietojumu tiešā galvaspilsētas tuvumā, tādējādi radot iespēju iedzīvotājiem iegūt augstākus izglītības līmeņus. To apliecina arī tas, ka Ikšķilē ir vislielākais iedzīvotāju skaits ar iegūtu augstāko izglītību. Ģeogrāfiski un vēsturiski Ikšķile vienmēr ir bijusi Ogres novada (līdz ATR 2021.gadā) galvaspilsētai vistuvāk esošā apdzīvotā vieta.

Lielo iedzīvotāju skaitu ar iegūtu vidējo izglītību (iekļaujot arī arodizglītību) tāpat ietekmē galvaspilsētas tuvums ar plašu arodskolu skaitu, taču vidējās izglītības iegūšana Ogres novadā ir plaši pieejama, tādējādi nodrošinot VRG darbības teritorijā esošo izglītojamo iespējas vidējo izglītību iegūt sava novada robežās (sk. Tabulu Nr.5).

Izglītības līmenis VRG darbības teritorijā kopā

Izglītības līmenis VRG darbības teritorijā kopā	2020	2021	2022
Augstākā izglītība	7971	8069	8258
Vidējā izglītība	11252	11289	11256
Arodizglītība pēc vidusskolas	3540	3489	3449
Pamatizglītība	4820	4706	4646
Nav skolas izglītības vai ir sākumskolas izglītība	702	757	740

Dabas un kultūras mantojuma objekti

Novadā no visām lauksaimniecības zemēm gandrīz pusi aizņem platības graudkopības un lopkopības vajadzībām, no kurām praktiski visas arī tiek apsaimniekotas. Lielākās novada upes ir Daugava, Ogre, Mazā Jugla. Lielākais novada ezers ir Lobes ezers. 1939.gadā izveidotā Ķeguma HES ūdenskrātuve uz Daugavas aizņem 24,9 km² un tās dziļums sasniedz 16 m. Novadā pilnīgi vai daļēji atrodas:

1. dabas parki “Ogres ieleja” (7521 ha), “Ogres Zilie kalni” (312 ha);
2. dabas liegumi “Lielie Kangari” (1936 ha), “Vērenes gobu un vīksnu audze” (48 ha), “Vērenes purvi” (1213 ha), “Daugava pie Kaibalas” (579 ha);
3. dabas pieminekļi “Ogres dolomītu krauja” (3,58) ha, “Līčupes atsegums”, Vērenes muižas aleja un Vatrānes aleja;
4. novadā ir 101 identificēts dižkoks;

Ogres novadā kultūras un tautas jaunrades attīstību nodrošina Ogres novada Kultūras centrs ar tā struktūrvienībām – 13 tautas namiem, 6 kultūras namiem un Ogres Teātri. Lasītājiem iespējams izmantot 21 bibliotēku. Kultūras iestāžu teritoriālais pārklājums ir vienmērīgs, katrā pilsētā/pagastā ir kultūras nams vai tautas nams un bibliotēka.

Lielākie novada muzeji ir Ogres Vēstures un mākslas muzejs, Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs, Ikšķiles Kultūras mantojuma centrs “Tīnūžu muiža” un Ķeguma muzejs Tomē. Ir arī vairāki vietējas nozīmes muzeji un memoriālās vietas.

Ogres novadā reģistrēts 51 valsts nozīmes kultūras piemineklis. To skaitā ir 12 arhitektūras, 32 arheoloģijas, 6 mākslas un 1 vēstures kultūras piemineklis. Vietējas nozīmes kultūras pieminekļi ir 114, no tiem 79 arhitektūras un 34 arheoloģijas pieminekļi un viens objekts ar statusu vēsturiska notikuma vieta (Ikšķiles brīvdabas estrāde). Ievērtības vērsts vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis sanatorija “Ogre” (valsts aizsardzības Nr.8274) (Gaismas prospektā 2/6, Ogrē, Ogres nov.) Projekta

“Kultūras mantojuma saglabāšana un attīstība Daugavas ceļā” ietvaros pašvaldība atjaunoja valsts nozīmes mākslas pieminekļa – A. Cīruļa gleznojumus, kā arī ēkas konstrukciju.

2019.gadā pabeigti vietējas nozīmes arhitektūras pieminekļa dzīvojamā ēka-preču tirgotava (valsts aizsardzības Nr.8265) – Zelta Liepa (Brīvības ielā 18, Ogrē, Ogres nov.) renovācijas darbi. Atjaunota Suntažu, Madlienā, Taurupes, Ogresgala, Meņģeles estrāde.

Lielvārdes josta ir tradicionāls latviešu tautastērpa elements, līdz 3 m gara un 10 cm plata rakstaina sarkanbalta linu diegu un vilnas dzijas audene, kam vidū vai malās var būt ieausts arī zaļš, zils vai violets pavediens. Vēsturiski bijusi izplatīta gar Seno Daugavas ūdensceļu — Lielvārdes un tai apkārtējos Jumpravas, Kastrānes, Krapes, Lauberes, Lēdmanes, Madlienā, Meņģeles un Rembates pagastos. Mūsdienās Lielvārdes josta kā tradicionāla kultūras vērtība iekļauta Latvijas kultūras kanonā.¹⁹

Ikšķiles baznīcas drupas Sv.Meinarda salā, kas ir Senākās mūra ēkas drupas Latvijā.

Sociālekonomisks apskats

Sociālekonomiskais apskats veidots, ņemot vērā ATR 2021.gadā. Dinamikas rādītāji iekļauti no 2020.gada.²⁰

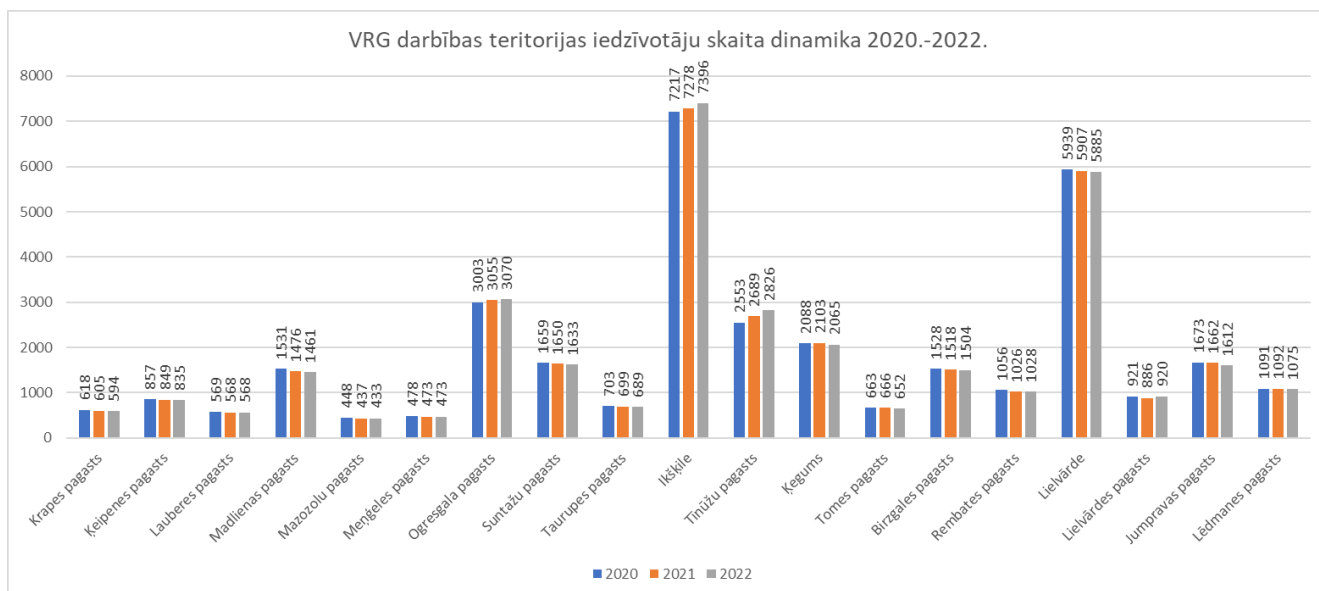
Analizējot iedzīvotāju skaita izmaiņu dinamiku (sk. Attēlu nr.2) laika periodā no 2020.gada līdz 2022.gadam, secināts, ka kopumā iedzīvotāju skaits pēc reģistrētās dzīvesvietas Ogres novadā ir nedaudz pieaudzis (+124 iedzīvotāji) (sk. Tabulu Nr.3). Lielākais pieaugums vērojams Ikšķilē un Tīnūžu pagastā. Šo pieaugumu varētu izskaidrot Rīgas tuvums, jo palielinās iedzīvotāju iespējas strādāt galvaspilsētā, bet dzīvot ārpus Rīgas. Lielākais samazinājums ir vērojams Madlienā un Jumpravas pagastos. Iedzīvotāju sociālekonomisko labsajūtu un attīstību būtiski ietekmē infrastruktūras pieejamība VRG darbības teritorijā, kas cieši saistīta ar iespēju operatīvi pārvietoties, lai saņemtu pakalpojumus.

Attēls Nr. 2

VRG darbības teritorijas iedzīvotāju skaita dinamika no 2020. līdz 2022.gadam

¹⁹ <https://kulturaskanons.lv/archive/lielvarden-josta/>

²⁰ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__POP__IR__IRD/IRD060/table/tableViewLayout1/

Uzņēmumu skaits

Ogres novadā saskaņā ar Lursoft datiem uz 2023.gada 1.janvāri ir reģistrēti 8684 privātuzņēmumi, no tiem aktīvi ir 5161 (sk. Tabulu Nr.6). Ņemot vērā to, ka VRG darbības teritorija ir 99.13% no visa Ogres novada teritorijas, tad minētie statistikas dati par Ogres novada teritorijas veidiem var tikt attiecināti arī uz VRG darbības teritoriju, tāpat Ogres pilsētā nodarbinātie iedzīvotāji visbiežāk arī dzīvo VRG darbības teritorijā.

Visvairāk reģistrēto uzņēmumu pēc to komercdarbības veida ir SIA – 6098, no tām aktīvas ir 3727. Nākamās ir ZS – 1239, no tām aktīvas 873.²¹

Tabula Nr. 6

Ogres novadā reģistrēto uzņēmumu skaits

Uzņēmējdarbības forma	2023	Kopā	Aktīvi
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību (SIA)	142	6098	3727
Zemnieku saimniecība (ZS)	1	1239	873
Individuālais komersants (IK)	17	625	284

²¹<https://statistika.lursoft.lv/lv/statistika/rajoni-un-novadi/uznemumu-skaita-dinamika/pa-formam/novads/ogres-novads/gads-no/2022/gads-lidz/2023/>

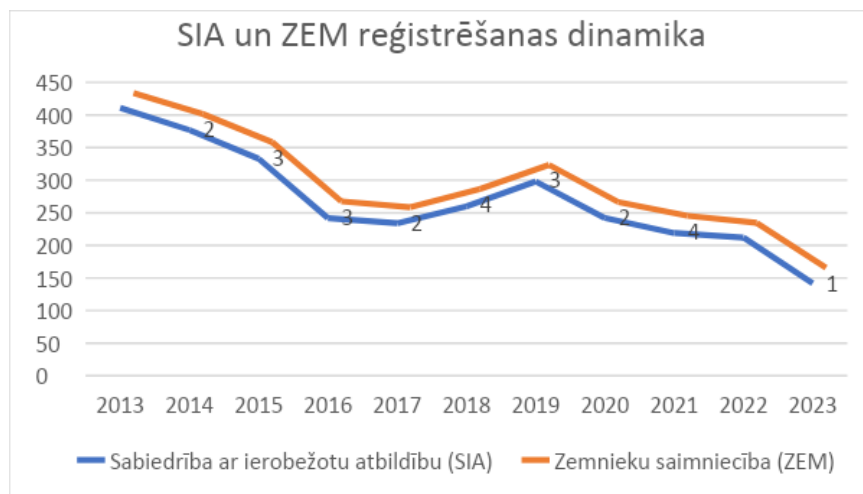
Individuālais uzņēmums (IND)	0	545	217
Kooperatīvā sabiedrība (KB)	0	81	30
Filiāle (FIL)	0	23	3
Pilnsabiedrība (PS)	0	22	11
Paju sabiedrība (PAJ)	0	19	1
Ārvalsts komersanta filiāle (AKF)	0	13	1
Akciju sabiedrība (AS)	0	12	9
Ģimenes uzņēmums (GIM)	0	3	1
Komandītsabiedrība (KS)	0	3	3
Zvejnieku saimniecība (ZVJ)	0	1	1
	Kopā:	8684	5161

Dinamikā novērots, ka no jauna reģistrēto gan SIA, gan ZS skaits pēdējo 10 gadu laikā vienlīdzīgi samazinās (sk. Attēlu Nr.3).²²

Attēls nr. 3

SIA un ZS reģistrēšanas dinamika Ogres novadā no 2013.gada līdz 2023.gadam

²² <https://statistika.lursoft.lv/lv/statistika/rajoni-un-novadi/uznemumu-skaita-dinamika/pa-formam/novads/ogres-novads/gads-no/2013/gads-lidz/2023/>

Ņemot vērā novadā reģistrēto uzņēmumu skaita samazinājumu, SVVA stratēģijas pamatmērķis ir veicināt vietējo uzņēmumu attīstību un vietēji saražotās lauksaimniecības produkcijas pārstrādes palielināšanu, lai veicinātu uzņēmējdarbības veikšanu VRG darbības teritorijā, tādējādi arī palielinot VRG darbības teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju nodarbinātību un samazinātu iedzīvotāju migrāciju uz citiem reģioniem.

Darba vietu (darba ņēmēju skaits) VRG darbības teritorijā

Darba ņēmēju skaits Ogres novada teritorijā tiek pielīdzināts VRG darbības teritorijai. Saskaņā ar CSP datiem Ogres novadā uz 2022.gada 1.janvāri bija reģistrētas 25108 darba vietas, taču uz 2023.gada 1.jūniju reģistrētas 25604 darba vietas, kas dinamikā norāda uz darba ņēmēju skaita pieaugumu (sk. Tabulu Nr.8).²³

Tabula Nr.7

Reģistrētās darba vietas (darba ņēmēji) Ogres novadā

Reģistrētās darba vietas (darba ņēmēji) Ogres novadā	
Gads, mēnesis	Reģistrētās darba vietas (darba ņēmēji)
2022M01	25108
2022M02	25187
2022M03	25315

²³ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_EMP_DS_DSN/DSN051m/table/tableViewLayout1/

2022M04	25388
2022M05	25428
2022M06	25738
2022M07	25925
2022M08	25943
2022M09	25686
2022M10	25328
2022M11	25526
2022M12	25485
2023M01	25278
2023M02	25280
2023M03	25391
2023M04	25514
2023M05	25604

Reģistrēto darba vietu (darba ņēmēju) skaits no 2022.gada janvārim līdz 2022.gada augustam vienmērīgi pieauga (8 mēnešos darba vietu skaits palielinājies vidēji par 100 darba vietām mēnesī), taču no 2022.gada septembra reģistrēto darba vietu skaita izmaiņas kļuva svārstīgas, līdz 2023.gada maijam tā arī vairs nerasniedzot 2022.gada vidus augstāko punktu (sk. Attēlu Nr.5).

VRG vīzija ir radīt vienotu un ziedošu kopienas puķu plāvu, kur katrs cilvēks ir unikāla puķe.

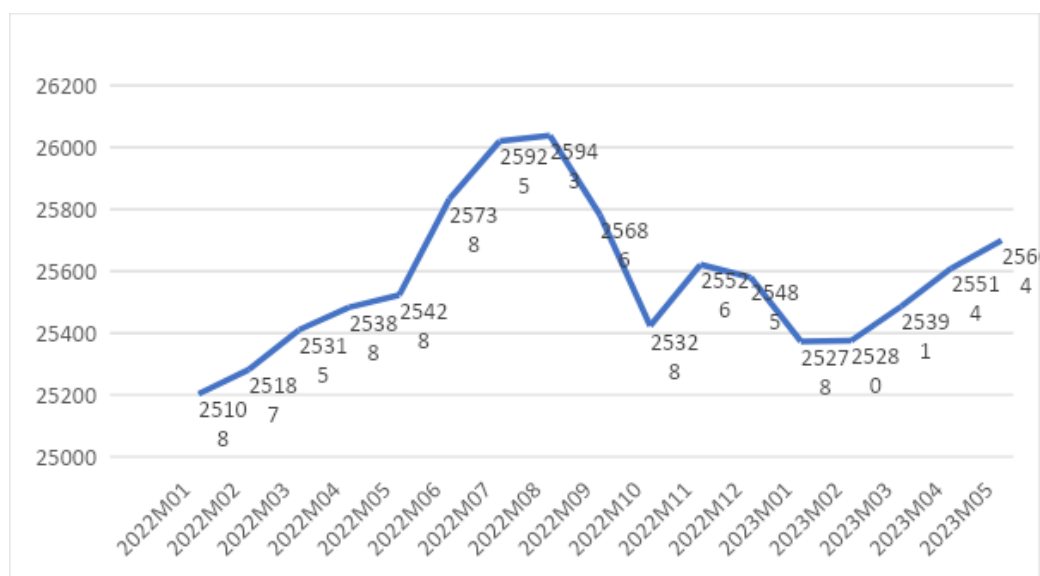
VRG izstrādātās SVVA stratēģijas vīzija ietver redzējumu par to, ka SVVA stratēģijas ietvaros ir radīta vienota un ziedoša kopienas puķu plāva, kur katrs cilvēks ir unikāla puķe, tādējādi radot ekonomiski un sociāli aktīvu sabiedrību, pievilcīgu dzīves vidi un radošas un profesionālas izaugsmes iespējas ikvienam teritorijas iedzīvotājam. Prioritāri tiek akcentēts atbalsts zināšanās balstītai uzņēmējdarbības attīstībai, kas veicina ilgtspējīgu risinājumu ieviešanu uzņēmējdarbībā, tās ietvaros

uzņēmumi un organizācijas izmanto zināšanas, inovācijas un intelektuālo kapitālu, lai radītu vērtību, konkurētu tirgū un attīstītu ilgtspējīgu uzņēmējdarbības modeli.

Īpaši tiek veicināta ražojošu uzņēmumu izaugsme, tādējādi veicinot teritorijā dzīvojošo cilvēku nodarbinātību, īpaši akcentējot ģimenes uzņēmumu veidošanos, lai samazinātu svārstmigrāciju.

Attēls Nr.4

Darba ņēmēju dinamika Ogres novadā

Šādas svārstības izskaidrojamas ar to, ka 2022.gada sākumā mazumtirdzniecības apjomi strauji palielinājās, ņemot vērā prognozēto tirdzniecības ierobežojumu atcelšanu no 2022.gada 1.jūlija, kas tika ieviesti Covid-19 pandēmijas ietekmē.

Svārstības skaidro arī Ekonomikas ministrija, norādot, ka 2022. gadā situāciju mazumtirdzniecības nozarē lielā mērā ietekmēja Covid-19 pandēmijas mazināšanās un pilnīga tirdzniecības ierobežojumu atcelšana no 2022. gada 1. jūlija. Mazumtirdzniecības apgrozījums ļoti strauji pieauga gada sākumā un oktobrī-novembrī, ko noteica zemā bāze 2021. gada attiecīgajā periodā, kad bija spēkā tirdzniecības ierobežojumi un mazumtirdzniecības apgrozījums ievērojami kritās.²⁴

²⁴ <https://www.em.gov.lv/lv/jaunums/2022-gada-mazumtirdzniecibu-ietekmeja-atgusanas-no-covid-19-krizes-un-straujais-cenu-kapums>

Konkrētajā gadījumā tiek izmantoti dati no 2022.gada, jo līdz 2021.gada ATR Ogres novadā bija cits iedzīvotāju skaits un līdz ar to arī darba ņēmēju skaits. Ņemot vērā minēto, ja tiktu izmantoti dati no 2021.gada, tie nebūtu interpretējami.

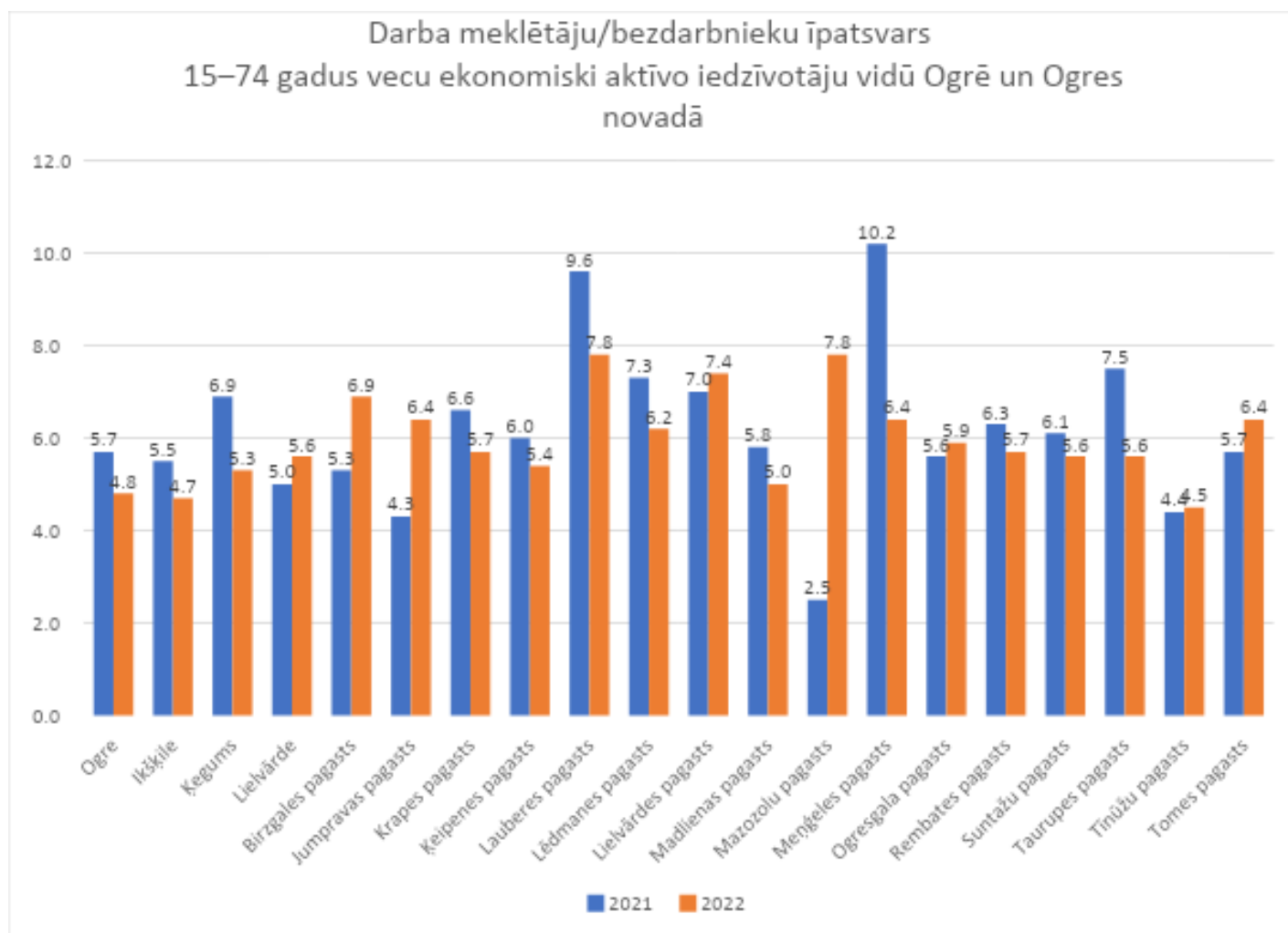
Lauku teritoriju apdzīvotības saglabāšanai darba vietas ir vitāli nozīmīgas, jo darba vietu pieejamība iespējami tuvāk dzīvesvietai rada iespēju iedzīvotāju ilgtermiņa palikšanai esošajā dzīvesvietā. VRG veiktās aptaujas rezultāti, kas atspoguļoti SVVA stratēģijas sadaļā 1.4. norāda uz to, ka SVVA stratēģijas prioritātēm nav jābūt saistītām ar mazumtirdzniecības veicināšanu (sk. Attēlu Nr.7), kas statistiski ietekmē darba vietu dinamiku tirgū, taču mērķtiecīgs atbalsts jaundibinātiem uzņēmumiem veicinās kvalitatīvu darba vietu radīšanu, ģimeņu un kopienu stiprināšanu, kas ilgtermiņā varētu rezultēties ar iedzīvotāju skaita saglabāšanu un perspektīvā arī pieaugumu.

Bezdarba līmenis

Saskaņā ar NVA datiem 2022. gadā NVA Ogres filiālē tika reģistrētas 1604 brīvas darba vietas²⁵. Saskaņā ar CSP datiem novadā reģistrētais bezdarbnieku īpatsvars 2022.gadā bija vidēji 5.9%, kas salīdzinājumā ar 2021.gadu bija par 0.2% mazāks (sk. Attēlu Nr.5)²⁶.

²⁵ <https://www.nva.gov.lv/lv/ogres-novads>

²⁶ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_EMP_NBBA_NBB1/RIG090/table/tableViewLayout1/

2021.gadā augstākais darba meklētāju/bezdarbnieku īpatsvars reģistrēts Meņģeles un Lauberes pagastos, taču 2022.gadā augstākais darba meklētāju/ bezdarbnieku īpatsvars reģistrēts Lauberes un Lielvārdes pagastos. Visszemākais darba meklētāju/bezdarbnieku īpatsvars 2021.gadā reģistrēts Mazozolu pagastā, savukārt 2022.gadā – Tīnūžu pagastā.

Tā kā Lauberes pagastā joprojām saglabājas augsts darba meklētāju īpatsvars, tad pagasta attīstībai un iedzīvotāju piesaistei minētajam pagastam īpaši jāatbalsta pagastā esošās uzņēmējdarbības attīstība, lai vairotu iedzīvotāju nodarbinātību un neemigrēšanu uz pagastiem, novadiem ar augstāku nodarbinātības līmeni.

Veiktajā iedzīvotāju aptaujā 35% (79 no 226) aptaujāto VRG darbības teritorijā esošo iedzīvotāju norāda, ka, lai veicinātu teritorijas pievilcību, attīstību un ekonomisko izaugsmi, nepieciešams uzlabot ceļu kvalitāti pagastos, ierīkot vai uzlabot ielu apgaismojumus.

Raksturīgās uzņēmējdarbības nozares pēc nozares uzņēmumu kopējā apgrozījuma

Saskaņā ar Lursoft datiem 2023.gadā Ogres novadā visvairāk aktīvo uzņēmumu ir jauktās lauksaimniecības (augkopība un lopkopība) nozarē²⁷.

Tabula Nr.8

Ogres novadā reģistrēto aktīvo uzņēmumu darbības veids (pēc NACE)

Darbības veids (pēc NACE)	Skaits
Jauktā lauksaimniecība (augkopība un lopkopība)	265
Kravu pārvadājumi pa autoceļiem	133
Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	132
Piena lopkopība	116
Mazumtirdzniecība pa pastu vai Interneta veikalos	115
Uzskaites, grāmatvedības, audita un revīzijas pakalpojumi; konsultēšana nodokļu jautājumos	113
Graudaugu (izņemot rīsu), pākšaugu un eļļas augu sēklu audzēšana	104
Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana	98
Automobiļu apkope un remonts	89
Datorprogrammēšana	82

VRG darbības teritorijā vislielākais aktīvo uzņēmumu skaits ir lauksaimniecības nozarē, savukārt piena lopkopības un graudaugu (izņemot rīsu), pākšaugu un eļļas augu sēklu audzēšanas jomas ir vidēji attīstītas, lai gan lauksaimniecības zeme VRG darbības teritorijā ir mazliet vairāk nekā 1/3 teritorijas (sk. Tabulu Nr.9). Ņemot vērā lielo aktīvi darbojošos uzņēmumu skaitu lauksaimniecības nozarē SVVA stratēģijā paredzēts atbalsts VRG darbības teritorijā saražotās produkcijas pārstrādei vidēji attīstītajās nozarēs, kur varētu izmantot vietējos cilvēkresursus, dabu un vides resursus.

²⁷ <https://statistika.lursoft.lv/lv/statistika/rajoni-un-novadi/aktivo-uznemumu-skaitis/novads/ogres-novads/>

VRG darbības teritorijas pamatojums

VRG darbības teritorija SVVA stratēģijas ietvaros ir Ogres novads (izņemot Ogres pilsētu), taču jāņem vērā tas, ka būtisku lomu Ogres novada pagastu un apkārtējo novadu attīstībā ieņem arī Ogres pilsēta, kas šajā plānošanas periodā iekļaujas SVVA stratēģijas īstenošanas teritorijā, kurā tiek paredzēta iespēja īstenot projektus vietējās lauksaimniecības produkcijas pārstrādes attīstībai, kurā tiek realizēta vietējā produkcija, kā arī veicināta viedo ciemu²⁸ veidošana pilsētai piegulošajās lauku teritorijās, pilsētas un lauku mijiedarbība.

Vēsturiskās saites – VRG darbības teritorijā ietilpst Ogres novads, kas ir Latvijas 2021. gada ATRs gaitā 2021. gada 1. jūlijā izveidota Latvijas pašvaldība, kurā apvienoja Ogres novadu, Ikšķiles novadu, Lielvārdes novadu un Ķeguma novadu, tādējādi atjaunojot iepriekš bijušā Ogres rajona robežas, kas arī iepriekš ir bijusi VRG darbības teritorija.

Robežojas ziemeļos ar Cēsu, Siguldas un Ropažu novadiem, rietumos ar Salaspils un Ķekavas novadiem, dienvidrietumos ar Bauskas novadu, austrumos ar Madonas novadu un dienvidaustrumos ar Aizkraukles novadu. Novada centrs atrodas Ogres valsts pilsētā.

Novada teritorija pilnībā pārklājas ar pirms iepriekšējās ATR pastāvējušā Ogres rajona teritoriju.

Funkcionālās saites - Ogres pilsēta ir novada centrs, pilsētai un tās sniegtajiem pakalpojumiem ir liela nozīme pagastu un apkārtējo pilsētu un pagastu attīstībā, jo neatkarīgi no administratīvās teritorijas robežām bijušo Lielvārdes, Ķeguma, Ikšķiles un Ogres novadu iedzīvotāji izmanto Ogres rajona slimnīcas sniegtos pakalpojumus, lielveikalus, Ogres tirgu, autoostu un dzelzceļu u.c.

Fiziskais faktors - Pierīgas reģions un Vidzemes reģions, teritoriju šķērso valsts galvenais autoceļš A6 Rīga - Daugavpils - Krāslava - Baltkrievijas robeža (Paternieki), autoceļš P80 Tīnūži - Koknese (daļa no starptautiskas nozīmes autoceļa E22), Austrumu – Rietumu dzelzceļa koridora līnija Indra - Daugavpils – Krustpils – Rīga, potenciālā Rail Baltica dzelzceļa līnija, Ogres upes ieleja un Natura 2000 teritorija.

Ekonomiskais faktors – šis faktors SVVA stratēģijā pilnībā sakrīt ar OINAS 2022.-2034.gadam, jo VRG darbības teritorija ir 99,13% no Ogres novada teritorijas, tāpēc attīstītā tehniskā infrastruktūra un labi kvalificēti iedzīvotāji rada ekonomisko pamatojumu uzņēmējdarbības attīstībai visā VRG darbības teritorijā. Teritorijā ietilpstošie pagasti kā attīstības teritorijas rada iespējas visiem

²⁸ https://ec.europa.eu/enrd/smart-and-competitive-rural-areas/smart-villages/smart-villages-portal_en.html

uzņēmējdarbības līmeņiem – no amatniekiem un mazajiem lauku tūrisma uzņēmējiem līdz lielražotājiem. Savukārt, attīstot viedos ciemus novadā un stiprinot to lomu, tiek veicināta sabiedrības dzīves kvalitātes uzlabošana un sekmēta sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju grupu nodarbinātība.

1.2. Partnerības principa nodrošināšana

Partnerības princips tiek ievērots gan organizācijas struktūrā, gan SVVA stratēģijas izstrādes procesā, uzrunājot uzņēmēji, lauksaimnieki, jauniešu interešu pārstāvji, sieviešu organizācijas, pašvaldību darbinieki, organizācijas, kuras ir par iekļaujošu kopienu, lai bērni un jaunieši ar funkcionāliem traucējumiem, un viņu ģimenes, var ne tikai būt, bet arī justies līdzvērtīgi, tādējādi tika aptverts pēc iespējas plašāks sabiedrības vēlmju un vajadzību loks. Stratēģijas izstrādes partnerību principa nodrošināšana atspoguļota sadaļā 1.4. Teritorijas attīstības vajadzību identificēšana un potenciāla analīze un sadaļā 6. Pielikums SVVA stratēģijas izstrādes gaita un sabiedrības līdzdalība.

Savukārt, VRG darba organizācijā partnerības principa tiek nodrošināta sekojoši: augstākā lēmēj institūcija ir Biedru sapulce, kura tiek sasaukta ne retāk kā vienu reizi gadā. Šobrīd [2023.gada 02.augusts] VRG ir 62 biedri, no kuriem 1 pašvaldība, 10 NVO, 25 fiziskas personas, kas pārstāv dažādas sabiedrības interešu grupas, tajā skaitā jauniešu, uzņēmēju, lauksaimnieku, amatnieku, 26 uzņēmumi – 19 SIA, 4 ZS un 3 individuālie saimnieki, kas pārstāv pārtikas nozari, t.sk. maizes un citi konditorejas izstrādājumi, medus ražošanu un dažādu uzskodu gatavošanu, kā arī ēdienu sagatavošanu svinībām.

Kopumā biedru skaits ir augošs un tiek ievērots teritoriju pārklājums.

Ikviens biedrs var aktīvi līdzdarboties Biedrības mērķu sasniegšanā un aktīvi līdzdarboties izvirzīto uzdevumu īstenošanā. Biedrus vieno izpratne par ilgtspējīgas teritorijas attīstību un pilsonisku sabiedrības līdzdalību, biedriem ir iespēja stiprināt savstarpējās attiecības un iesaistīties plānošanas dokumentu un darbību īstenošanā, bet, ievērojot vienlīdzības principa pieeju publiskā finansējuma apguvē, biedriem nav privilēģētu tiesību attiecībā pret citām sabiedrības grupām, Biedrības pakalpojumu: zināšanas, informācija, apmācību iespējas t.sk. starptautiskas pieredzes apmaiņa, konsultācijas, inventārs u.c. saņēmējiem.

Biedru sapulce ievēl pārstāvju lēmēj institūciju – Padomi. Padomes locekļi pārstāv nevalstisko organizāciju, pašvaldību, uzņēmējdarbības (tajā skaitā lauksaimnieku) sektorus, ievērojot partnerības principu, kas paredz, ka no katra sektora (uzņēmējdarbības sektors, publiskais sektors, nevalstisko

organizāciju sektors) tiek ievēlēti ne mazāk kā četri locekļi. Padomē iekļauti pārstāvji, kas pārstāv lauksaimnieku, lauku sieviešu un jauniešu intereses. Šobrīd [2023.gada 02.augusts] Padomes sastāvs veidots, akcentējot uzņēmējdarbības interešu pārstāvniecību, ar mērķi sekmēt uzņēmējdarbības attīstību teritorijā.

Saskaņā ar Statūtiem padome VRG darbā iegulda savu laiku un zināšanas bez atlīdzības. Padomes sēdes notiek vismaz vienu reizi mēnesī, vismaz 3 stundas, tādējādi padomes locekļi biedrības darbā un jautājumos, kas tieši orientēti uz teritorijas sociālekonomisko attīstību, brīvprātīgi iegulda vismaz 468 h brīvprātīgā darba gada ietvaros.

Tabula nr.9

VRG Padomes sastāvs un interešu pārstāvniecība uz 02.08.2023.

Pārstāvētā joma	Skaitis
Uzņēmēju interešu pārstāvis	1
Uzņēmēju (lauksaimnieku) interešu pārstāvis	1
Lauku sieviešu pārstāvis	1
Uzņēmēju (amatnieku un mājrāžotāju) interešu pārstāvis	7
NVO interešu pārstāvis	2
Jauniešu interešu pārstāvis	1
Pašvaldību pārstāvis	1

Saskaņā ar kopsapulces lēmumu, padomes sastāvs, interešu pārstāvniecība (sk. Tabulā nr.9) un struktūra var tikt mainīta, taču ievērojot partnerības principu.

1.3. Teritorijas stipro un vājo pušu, iespējas un draudu analīze

VRG darbības teritorijas SVID analīze veikta, ņemot vērā VRG darbības teritorijas ģeogrāfisko stāvokli, esošās infrastruktūras, veiktās teritoriālās reformas, kā arī publiski pieejamos valsts un pašvaldību datus. Papildu situācijas izvērtēšanai tika veiktas pārrunas ar uzņēmējiem, klātienes tikšanās ar pašvaldības pārstāvjiem un iedzīvotājiem, tāpat tika veikta VRG darbības teritorijas iedzīvotāju elektroniska aptauja, tās rezultāti ņemti vērā SVID analīzē.

Tabula Nr.10

VRG darbības teritorijas SVID analīze

Nr.p.k	Apstākļi	Skaidrojums	Secinājumi/risinājumi
Stiprās puses			
1.	Ģeogrāfiskais stāvoklis, transporta infrastruktūra	Atsevišķu VRG darbības teritoriju atrašanās galvaspilsētas tuvumā, tādējādi nodrošinot ērtu sasniedzamību, radot piekļuvi labai transporta infrastruktūrai - maģistrāliem ceļiem, dzelzceļam, labam komunikāciju tehnoloģiju pārklājumam, vietas potenciāls.	Nepieciešams izmantot vietas potenciālu uzņēmējdarbības attīstībai, ērtai galvaspilsētas sasniedzamībai, nodrošināt kvalitatīvu vietējās produkcijas ražošanu un pārstrādi, kā arī izveidot viedos ciemus - identificēt apdzīvoto vietu unikalitāti un, mijiedarbībā ar pilsētvidi, veicināt apdzīvotu vietu sociālekonomisko izaugsmi.
2.	Galvaspilsētas tuvums	Rīgas tuvums nodrošina lielākas iespējas nodarbinātībai, kā arī rada iespēju saņemt vairāk pakalpojumus Pierīgas reģionam tuvākajās VRG darbības teritorijās.	Nepieciešams izmantot galvaspilsētas tuvumu iedzīvotāju nodarbinātības veicināšanai, kā arī izglītības un kultūras piedāvājumu izmantošanai, tādējādi paaugstinot dzīves līmeni teritorijā.

3.	Administratīvi teritoriāla reforma 2021.gadā	Pēc ATR Ogres novads kļuva par lielāko novadu Latvijā.	Nepieciešams izmantot novada priekšrocības gan ģeogrāfiskā ziņā, gan iedzīvotāju ienākuma nodokļu pieauguma ziņā, lai šos resursus izmantotu mazāk attīstīto VRG darbības teritoriju izaugsmes veicināšanai, tādējādi pieaugot kopējam novada iedzīvotāju labklājības līmenim un paaugstinot iedzīvotāju piederības sajūtu.
4.	Dabas un vides resursu daudzveidība	Plašas lauksaimniecības un meža zemju platības (kopumā aptver lielāko daļu VRG darbības teritorijas).	Iespējams izmantot dabas resursus un attīstīt vietējās lauksaimniecības produkcijas ražošanu un pārstrādi.
5.	Iedzīvotāju izglītība	Liels iedzīvotāju skaits ar iegūtu vidējo izglītību, arodizglītību (iegūta pēc vidējās izglītības iegūšanas) un iedzīvotāji ar iegūtu augstāko izglītību.	Nepieciešams izmantot iedzīvotāju intelektu, kas radies iegūtās izglītības un kultūras iespēju izmantošanas rezultātā, lai veicinātu iedzīvotāju tālākattīstību gan uzņēmējdarbības veikšanā VRG darbības teritorijā, gan teritorijā esošo iedzīvotāju apmācībai. Veicināt zināšanu pārnesi, radot labvēlīgu vidi sadarbībai.
6.	Vidēji zems bezdarba līmenis (zemāks kā valsts vidējais)	Saistīts ar reģionālas un nacionālas nozīmes centru Ogres pilsētai piegulošajām teritorijām ar esošo pilsētu tuvumu un mobilitātes iespējām	Iespējams attīstīt viedos ciemus un vietējās produkcijas ražošanu un pārstrādi, tādējādi radot darba vietas ar augstāku pievienoto vērtību un augstāku atalgojuma līmeni, kā arī tiks rasta iespēja VRG darbības teritorijā dzīvojošajiem cilvēkiem paveikt darba

			uzdevumus, neizbraucot no vietējās teritorijas.
7.	Daudzveidīga uzņēmējdarbība un labvēlīgi apstākļi lauksaimniecībai	Daudzveidīga uzņēmējdarbība un attīstīta lauksaimniecībā izmantojamā teritorija rada arī produktus ar augstu pievienoto vērtību.	Nepieciešams veicināt ražošanas uzņēmumu attīstību, kā arī attīstīt oriģinālus lauksaimniecības produktus ar augstu pievienoto vērtību.
8.	Vietējās sabiedrības ieinteresētība un to interešu pārstāvniecība	Iedzīvotāji meklē sadarbības formas un interešu pārstāvniecības iespējas - dažādas reģistrētas un neregistrētas iedzīvotāju grupas, veidojas apvienības, biedrības, nodibinājumi.	Nepieciešams attīstīt viedo ciemu pieeju, lai stiprinātu kopienu rašanos, tādējādi vairojot iedzīvotāju piederības sajūtu dzīvesvietai, novadam un valstij kopumā, veicinot iespējas individuālām un kopīgām tikšanās, inovatīvām un radošām metodēm sabiedriskās domas apmaiņai. Sabiedrības grupām, kas vēlas aktīvi iesaistīties vietējās teritorijas attīstībā, piedāvāt finansiālos resursus un atbalstu.
9.	Bagātīgs kultūrvēsturiskais mantojums un tradīcijas	Lielvārdes josta, Daugava kā likteņupe, dabas parki un dabas liegumi, kultūras centri katrā pagastā, mākslinieku un rakstnieku darbi.	Pirmā un galvenā kultūras funkcija ir saglabāt vēsturisko mantojumu, nodot svarīgāko nākamajām paaudzēm (informācijas saglabāšanas, nodošanas un apmaiņas funkcija). Izmantojot VRG darbības teritorijā esošo kultūrvēsturisko mantojumu, tiek radīta iespēja nodrošināt ikdienas rīcības modeļu veidošanos,

			noteikumus, metodes un principus. Minētās kultūrvērtības palīdz iedzīvotāju iekšējai integrācijai un komunikācijas nodrošināšanai starp iedzīvotāju grupām.
Vājas puses			
1.	Kvalificētu speciālistu trūkums	Rīgas tuvums un atalgojuma konkurence vilina speciālistus darbam ārpus VRG darbības teritorijas	Nepieciešams sniegt atbalstu darbinieku apmācībām un augsti apmaksātu darbavietu radīšanai, kas motivētu iedzīvotājus strādāt vietējā teritorijā, būtiski nesamazinot savu ienākumu līmeni, jo sakārtota dzīves vide un labbūtība veicina lokālpatriotismu un vēlmi dzīvot laukos.
2.	Samazinātas socializēšanās iespējas attālākās VRG darbības teritorijās	ATR rezultātā Ogres novada lielās teritorijas dēļ iedzīvotāju socializēšanās iespējas attālākajās teritorijās ir samazinājušās, tādējādi var samazināties lokālpatriotisms un piederības sajūta savam novadam.	Nepieciešams sniegt atbalstu dzīves vides sakārtošanā un iedzīvotāju labklājībā, īpaši akcentējot teritorijas, kas atrodas tālāk no Ogres pilsētai piegulošajām apdzīvotajām vietām.
3.	Trūkst labiekārtotas iedzīvotāju tikšanās un atpūtas vietas publiskās vietās	Iedzīvotājiem trūkst labiekārtotu vietu, kur socializēties, apmainīties savām pieredzēm, veidot sociālās grupas, justies noderīgiem.	Domājot par ilgtspējīgu VRG darbības teritorijas attīstību, nepieciešams radīt kopienas, kas piedāvā līdzdalības iespēju katram interesentam piedalīties kopīgā rīcībā, lai uzlabotu ciema ekonomiskos, sociālos un vides apstākļus, attīstītos, sadarbojoties un arī apvienojoties ar citām kopienām un

	(parkos, ielās, pagalmos)		dalībniekiem, VRG darbības teritorijās.
4.	Pasīva vietējo iedzīvotāju iesaistīšanās sabiedriskās aktivitātēs	Lai arī pilsoniskā līdzdalība, iniciatīva ir norādīta arī kā Stiprā puse, jo iedzīvotāji ir ieinteresēti iesaistīties (ir interese), vājā puse – interese ir, bet rīcība neseko. Iedzīvotājiem vērojama interese, taču ne vienmēr seko aktīva rīcība.	Iedzīvotāju informēšana un sabiedriskās domas veidošana par pilsonisku un līdzatbildīgu sabiedrību, reālo darbu atspoguļojums, plašāka publicitāte realizētajiem darbiem (projektiem), kas nes labumu lielākai sabiedrības daļai, kopīgas tikšanās, forumi, pārrobežu un starptautiskas pieredzes apmaiņa, radīs iespēju veicināt zināšanu pārnesei, daloties veiksmju un neveiksmju stāstos, tādējādi radot iedzīvotājiem motivāciju iesaistīties sabiedriskās aktivitātēs.
5.	Pašvaldības atbalsts	VRG un pašiem iedzīvotājiem ir vājš pašvaldības atbalsts savu mērķu sasniegšanai	Nepieciešams VRG atbalsts teritorijā esošo pagastu attīstībai un iedzīvotāju piederības apziņas veidošanai, atbalstot uzņēmējdarbības attīstību pagastos, radot iespēju izveidot darba vietas, stiprinot iedzīvotāju saliedētību.
6.	Teritorijā esošās upes nošķir novada iedzīvotājus	VRG darbības teritoriju šķērso Ogres upe un Daugava, kas atdala atsevišķu teritoriālo vienību citu no citas, piemēram, Daugava nošķir daļu VRG darbības teritorijas upes labajā krastā no Ķeguma pagasta un Tomes upes kreisajā krastā.	Nepieciešams atbalstīt saimniecisko darbību un teritoriju labiekārtošanu pie/gar publiskiem ūdeņiem, attīstīt teritorijas iedzīvotāju savstarpējās socializēšanās iespējas, attīstīt pašpietiekamas kopienas, veicinot iedzīvotāju iesaisti sava pagasta ikdienas dzīves veidošanā.
Iespējas			

1.	Sadarbības iespējas teritoriju attīstībai	Sadarbībā ar NVO un uzņēmējiem ir iespēja ietekmēt teritorijas attīstību.	Aktīvi iesaistīties sabiedriskās domas veidošanā par aktīvu un līdzatbildīgu teritorijas attīstību, kopīgu sadarbības projektu realizācija. Nepieciešams veidot papildu kopstrādes telpas, līdzīgi, kā tas ir izveidots Lielvārdē (CoLabora), lai dalībniekiem būtu iespēja strādāt gan pie individuāliem, gan kopīgiem projektiem ar citām ieinteresētajām pusēm.
2.	Uzņēmēju apvienību veidošana attīstāmajās nozarēs	Sadarbība ar tuvējo novadu teritorijās esošo lauksaimniecības un ražošanas uzņēmumu dibinātas uzņēmēju biedrības	Iespējamās dažādas sadarbības formas ar mērķi veicināt vietējās produkcijas ražošanu un pārstrādi - informatīvas kampaņas un pasākumi, atbalsts esošajiem uzņēmējiem (mentorings). Jāatbalsta uzņēmēju kustības veidošanās arī attālākajos VRG darbības teritorijā esošajos pagastos. Jāatbalsta savstarpēja sadarbības formu veidošanās, kā arī sadarbība ar blakus esošajiem novadiem, jo arī tie vairāk vai mazāk ir teritorijas ar lauksaimniecības zemēm. Veidot lauksaimniecības uzņēmējiem savas kopienas, lai dalītos pieredzē, paplašinātu savu darbību. Tā kā veidot konkurējošu uzņēmumu sadarbību, lai paplašinātu tirgu, apmainītos pieredzē u.tml.
3.	Vietējo iedzīvotāju aktivizēšanās	Jaunu interešu grupu aktivizēšanās teritorijā, jaunu	Sekot līdzi aktivitātēm teritorijā un uzturēt kontaktu ar vietējiem iedzīvotājiem, interešu grupām,

	dažādās interesešu grupās	pakalpojumu, ideju īstenošana teritorijā	veidojot sadarbību un savstarpējās informācijas apmaiņu
4.	Pašvaldības atbalsts dažādām interesešu grupām un NVO	Pašvaldības sniegtais līdzfinansējums reģistrētu un neregistrētu iedzīvotāju grupu aktivitāšu un ideju īstenošanai teritorijas sakārtošanā un sabiedriskās dzīves dažādošanā	Papildu atbalsts teritorijas attīstībai un ideju realizēšanai veicina arī iedzīvotāju veidoto kopienu un NVO iesaisti VRG projektu konkursos
5.	Ārējo finanšu resursu piesaiste teritoriju attīstībai	Papildu finansējuma piesaiste uzņēmējdarbības vides attīstībai un viedo ciemu izveidei	Veicina teritorijas attīstību un kopīgu mērķu sasniegšanu
Draudi			
1.	Demogrāfiskā situācija tālākajos pagastos	Iedzīvotāju skaits valstī nemainīgi palielinās pilsētās un pilsētām tuvējos pagastos, ko apliecina iedzīvotāju skaita pieaugums Ikšķilē, kas ir novada galvaspilsētai vistuvākā teritorija, taču tālākajos pagastos un lauku teritorijās iedzīvotāju skaits ir nemainīgi zems.	Sekmēt labvēlīgas dzīves vides veidošanos lauku teritorijās, risinot nodarbinātības jautājumus un nodrošinot viedo ciemu attīstību. Veicināt pašvaldības iesaisti, lai nodrošinātu attīstītāko teritoriju (teritorijas, kas ir tuvāk novada centram un valsts galvaspilsētai) ieņēmumu vienmērīgu sadali visām novada teritorijām, īpaši investējot tālāko teritoriju (teritorijas, kas ģeogrāfiski ir tālāk no novada centra un valsts galvaspilsētas) izaugsmē.
2.	Infrastruktūras nolietojums	Nepietiekams finansējums infrastruktūras uzturēšanai un	Esošo resursu izlietojuma izvērtēšana, ieguldījumu prioritizēšana,

		apsaimniekošanai. Infrastruktūras nolietojumā ir iekļauta pie draudiem (ārējie faktori), jo liela daļa šo infrastruktūru ir valsts vai pašvaldības pārziņā un iedzīvotājiem pašiem nav iespēju ietekmēt uzlabojumu veikšanu.	līdzfinansējuma piesaiste īpaši attālāko teritoriju attīstībai. Komunikācijas uzturēšana un aktualizēšana ar vietējām kopienām, veicinot vērtību un investīciju prioritizēšanu, ņemot vērā iedzīvotāju vajadzības.
3.	Neparedzamas un biežas izmaiņas normatīvajos aktos, neprognozējama nodokļu politika un attīstība	Kavē uzņēmējdarbību, teritorijas attīstību kopumā, jo rada šaubas un neuzticību iedzīvotājos, samazinās jauno uzņēmēju vēlme riskēt	Sekmēt mērķtiecīgu attīstības plānošanu, iepriekš paredzot iespējamus draudus, pašvaldībām savas kompetences robežās sakārtot uzņēmējdarbības atbalsta politiku.

Veicot SVID analīzi (sk. Tabulu Nr.11), konstatēts, ka VRG darbības teritorijai stipro pušu ir vairāk nekā vājo, līdz ar to teritorijas attīstībai ir augsts potenciāls. Galvaspilsētas tuvums VRG darbības teritorijai ir gan stiprā puse, tādējādi radot iespēju VRG darbības teritorijā esošo iedzīvotāju nodarbinātības veicināšanai, kā arī izglītības un kultūras piedāvājumu izmantošanai, tādējādi paaugstinot dzīves līmeni teritorijā, taču šī priekšrocība vairāk ir pieejama Ikšķilei, kas ir tuvāk galvaspilsētai, taču pārējām VRG darbības teritorijām galvaspilsētas tuvums ir vājā puse, jo rada vilinājumu pārcelties uz galvaspilsētu tās priekšrocību dēļ.

1.4. Teritorijas attīstības vajadzību identificēšana un potenciāla analīze

VRG organizēja iedzīvotāju tikšanās, veica iedzīvotāju elektronisku aptauju un ekspertu intervijas.

Iedzīvotāju tikšanās notika 10 no 17 VRG darbības teritorijas apdzīvotajām vietām. Informācija par tikšanos tika publicēta VRG mājas lapā, tiešajā epasta sūtījumā, sociālo mediju kontos, bet pats efektīvākā līdzdalības, aktivizēšanas un iesaistes metode tomēr bija personīga saziņa ar kopienas līderi, kurš uz tikšanos saaicināja kopienas aktīvākos, darīt motivētākos iedzīvotājus. Iedzīvotāju skaits tikšanās reizēs svārstījās no 4-24, bet kopumā identificējamās teju 100 kvalitatīvas sarunas. Savukārt, lai papildinātu iedzīvotāju viedokli ar kvantitatīvajiem datiem, tika organizēta iedzīvotāju aptauja, no visām Ogres novada apdzīvotajām teritorijām saņemot 226 respondentu atbildi. Ekspertu intervijas tika organizētas atbilstoši sekojošām tēmām: jauniešu iesaiste un līdzdalība (6 eksperti), uzņēmējdarbības vides attīstības perspektīvas un izaicinājumi (11 eksperti), pilsoniskā sabiedrība (4 eksperti).

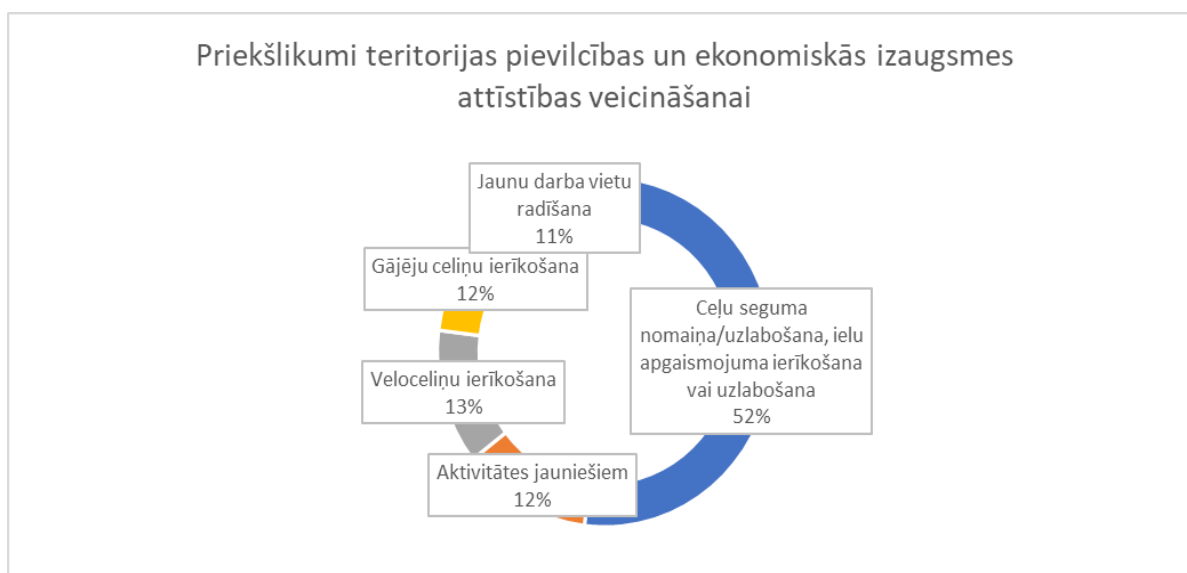
Metodiskais apraksts iekļauts pielikumā: SVVA stratēģijas izstrādes gaita un sabiedrības līdzdalība. Apkopojot vietējo iedzīvotāju vajadzības (arī anketēšanas rezultātus), ieteikumus un rekomendācijas. Lai novada attīstība notiktu iedzīvotājiem vēlamā veidā, kā arī uzzinātu, kā paši iedzīvotāji novērtē jau realizētos pasākumus, VRG aicināja iedzīvotājus sniegt savu viedokli par to, kādu katrs aptaujātais vēlas redzēt savu apdzīvoto teritoriju.

Pamatojoties uz SVID analīzes secinājumiem un pieredzi vietējās attīstības stratēģijas 2014-2020 ieviešanā, ir identificētas vajadzības un VRG darbības teritorijas attīstības prioritātes, kurām būtu sniedzams atbalsts 2023. -2027. gadā.

Aptaujas ietvaros iedzīvotāji tika aicināti nosaukt konkrētus priekšlikumus vai projektus, ko vajadzētu darīt noteiktajā novada teritorijā, lai veicinātu teritorijas pievilcību, attīstību un ekonomisko izaugsmi. Lielākā daļa iedzīvotāju norādīja, ka nepieciešama ceļu seguma uzlabošana, apgaismojuma ierīkošana vai uzlabošana apdzīvotajā teritorijā esošajos ceļos. SVID analīzē draudos ietverts: Esošo resursu izlietojuma izvērtēšana, ieguldījumu prioritizēšana, līdzfinansējuma piesaiste īpaši attālāko teritoriju attīstībai.

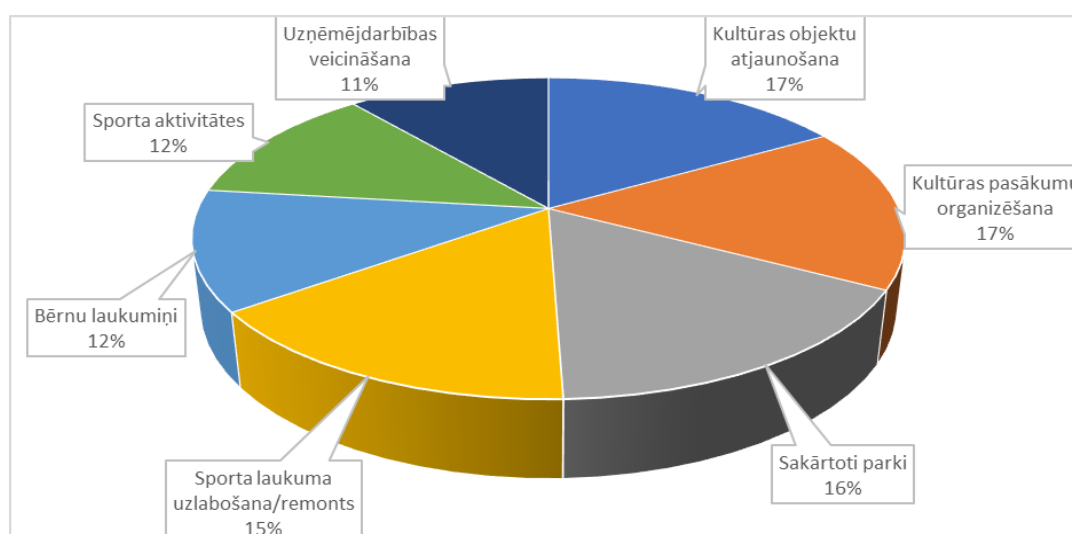
Gandrīz ceturtdaļa aptaujāto norādīja, ka nepieciešams radīt aktivitātes jauniešiem, kā arī ierīkot/uzlabot gājēju un velo ceļņus. Aptaujāto iedzīvotāju viedoklis 25% gadījumos sakrita arī ar to, ka nepieciešams radīt jaunas darba vietas (sk. Attēlu Nr.6).

Aptaujāto iedzīvotāju nosauktie priekšlikumi teritorijas pievilcības un ekonomiskās izaugsmes attīstības veicināšanai

Iedzīvotāji norādīja arī uz nepieciešamību atjaunot kultūras objektus, kā arī veicināt kultūras pasākumu organizēšanu, labiekārtot teritorijā esošos parkus, izveidot vai atjaunot sporta laukumus, ierīkot bērnu rotaļu laukumus un veicināt uzņēmējdarbību.

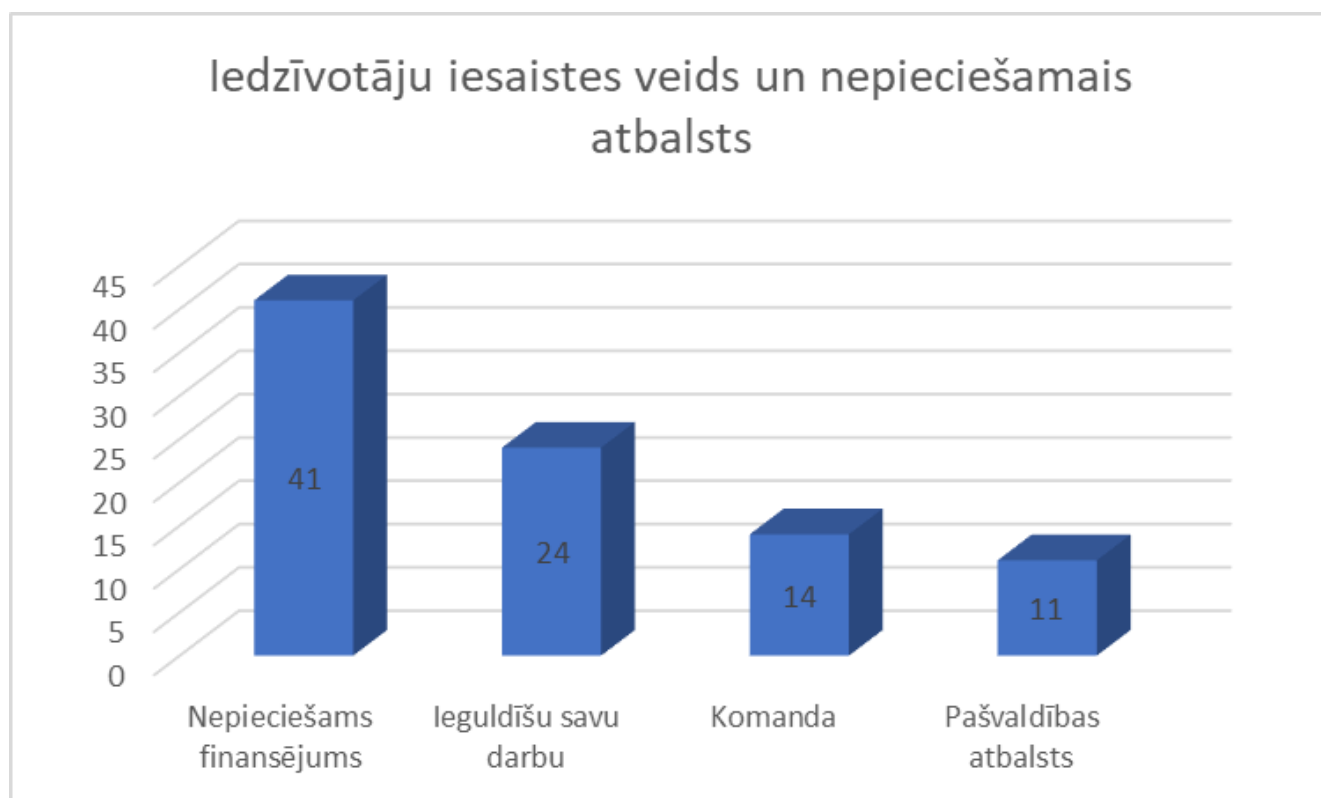
Aptaujāto iedzīvotāju norādītās aktivitātes, ko paši būtu gatavi veikt savas apdzīvotās teritorijas attīstības veicināšanā

Jautājot, ko iedzīvotāji būtu gatavi uzņemties darīt paši un kāds atbalsts būtu nepieciešams, aptaujātie iedzīvotāji norādīja, ka tiem, kas ir gatavi iesaistīties, visvairāk ir nepieciešams finansējums, taču pozitīvi izgaismojās arī iedzīvotāju vēlme uzņemties iniciatīvu un darīt pašiem, tāpat 24% aptaujāto norādīja, ka ir gatavi iesaistīties brīvprātīga darba veidā (sk. Attēlu Nr. 8 un Nr.9).

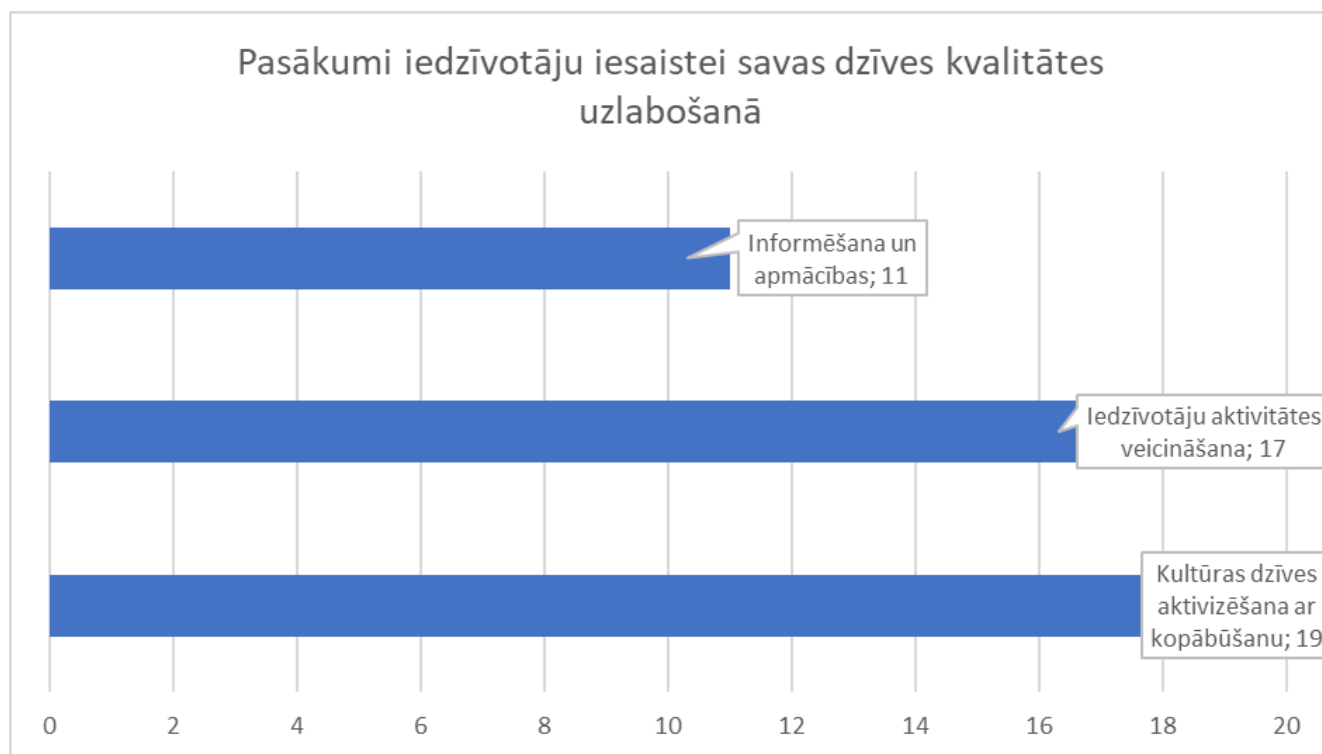
Iepriekš minētais SVID analīzē norādīts 8.punktā pie Stiprās puses, norādot, ka “iedzīvotāji meklē sadarbības formas un interešu pārstāvniecības iespējas - dažādas reģistrētas un neregistrētas iedzīvotāju grupas, veidojas apvienības, biedrības, nodibinājumi, un ir nepieciešams attīstīt viedo ciemu pieeju, lai stiprinātu kopienu rašanos, tādējādi vairojot iedzīvotāju piederības sajūtu dzīvesvietai, novadam un valstij kopumā, veicinot iespējas individuālām un kopīgām tikšanās, inovatīvām un radošām metodēm sabiedriskās domas apmaiņai. Sabiedrības grupām, kas vēlas aktīvi iesaistīties vietējās teritorijas attīstībā, piedāvāt finansiālos resursus un atbalstu”, gan 4.punktā pie Vājās puses: Pasīva vietējo iedzīvotāju iesaistīšanās sabiedriskās aktivitātēs SVID analīzē pie Vājās puses ir norādot, ka iedzīvotājiem ir interese (t.i. Vēlme) iesaistīties, bet faktiska rīcība nenotiek. Aptaujas dati norāda uz vēlmi, tāpēc SVVA stratēģijas mērķis ir veicināt to, lai iedzīvotāji ne tikai vēlas, bet arī faktiski iesaistās. Tādējādi, kā iespēja aktivizēt ‘snaudošo’ sabiedrību ir norādīts: “Iedzīvotāju informēšana un sabiedriskās domas veidošana par pilsonisku un līdzatbildīgu sabiedrību, reālo darbu atspoguļojums, plašāka publicitāte realizētajiem darbiem (projektiem), kas nes labumu lielākai sabiedrības daļai, kopīgas tikšanās, forumi, pārrobežu un starptautiskas pieredzes apmaiņa, radīs iespēju veicināt zināšanu pārneš, daloties veiksmju un neveiksmju stāstos, tādējādi radot iedzīvotājiem motivāciju iesaistīties sabiedriskās aktivitātēs”. Papildus, individuālas sarunās vairāki sarunas dalībnieki atzina, ka trūkst līdera, kuram sekot. Attiecīgi secināms, ka nepieciešams, kāds, kurš var un grib uzņemties atbildību – VRG loma būtu atbalstīt kopienas līderi un līdz ar to veicināt kopienas iniciatīvas. Daļa respondentu norādīja uz komandas un arī pašvaldības atbalsta nepieciešamību, kas ir vitāli nepieciešams, tomēr izgaismo apstākli, ka daļa sabiedrības gaida risinājumu ‘no malas’.

Aptaujāto iedzīvotāju norādītais iesaistes veids un nepieciešamais atbalsts teritorijas attīstības veicināšanā

Kopumā vērtējot sabiedrības līdzdalības potenciālu, secināms, ka no 226 respondentu sniegtajām atbildēm 90 respondenti ir ieinteresēti līdzdalības procesā, kas ir būtiski augsts rādītājs, jo sastāda 40 procentus, no kopējo respondentu atbilžu skaita.

Iedzīvotājiem tika jautāts par ierosinājumiem, kā papildus aktivizēt sabiedrību/iedzīvotājus izmantot pieejamās iespējas dzīves kvalitātes uzlabošanai. Lielākā daļa respondentu norādīja uz nepieciešamību aktivizēt kultūras dzīves aktivitātes iedzīvotāju kopābūšanas veicināšanai, vienlaicīgi, norādot atbilstošu pulcēšanās vietu trūkumam. Kultūrtelpa kā kopābūšanas vieta – sadarbībai, izaugsmei, kopradei. Tāpat tika norādīts, ka ar dažādiem pasākumiem nepieciešams motivēt iedzīvotājus iesaistīties savas dzīves kvalitātes uzlabošanā, kā arī nepieciešama plašāka informētība iedzīvotājiem saprotamā valodā un dažādu apmācību veikšana par savas dzīves kvalitātes uzlabošanas iespējām (sk. Attēlu Nr.10).

Aptaujāto iedzīvotāju minētie pasākumi iedzīvotāju iesaistei savas dzīves kvalitātes uzlabošanā

Tēma jaunieši ir ļoti aktuāla, jauniešu iesaiste, izglītošana, nodarbinātība, mentoru atbalsts tika uzsvērts visās sarunās un arī aptaujas anketu atbilžu datos. Aptaujātie iedzīvotāji norādīja uz nepieciešamību veicināt – jebkādu – aktivitāšu pieejamību jauniešiem un sniegt atbalstu jauniešiem uzņēmējdarbības uzsākšanai. Papildus kvantitatīvas aptaujas iegūšanai notika sarunas ar jauniešu nozares ekspertiem. Sarunas laikā, vienojoša problemātika: Tiklīdz iziet no Ogres (pilsētas) ir problēma – nav telpas. Telpa un vieta ir svarīga, lai jaunieši var pucēties un realizēt savas idejas. Otrā problemātika vienlaicīgi tika identificēta, ka situācija, kas ir telpa, bet nav cilvēka un tur nekas nenotiek. (Tas ļoti labi ir zināms VRG, kura pat ir izstrādājusi kopiestrādes telpas izveides vadlīnijas.) Eksperti iesaka risinājumu, atrast katrā mazajā pagastā vienu aktīvo jauni, kuram ir mērķis. Un viņam uztaisīt apmācības, viņš kļūst par vienaudžu vēstnesi. (tas arī zināms VRG, jo teritorijas aktivizēšanas ietvaros VRG iesaista kopienas līderus, kuri aktivizē vietējo sabiedrību kopā sanāksnām). Eksperti ir vienprātīgi, ka tas, ko piedāvā (telpas) – jauniešiem neder. Viņus interesē degradētās teritorijas, kuras viņi var veidot un labiekārtot pēc saviem noteikumiem. Risinājums varētu būt, degradēto teritoriju legalizēšana, kas jānostiprina sadarbības līgumā, lai nav risks, ka izmetīs ārā. Bet pašvaldība neatbalsta telpas. Kā arī ir maz biedrību,

nav kas strādā ar jauniešiem. Ja atļauj maksāt personālam, tas ir būtiski. Ekspertu interviju kopējs risinājums ar ko sākt ir Infrastruktūras pieejamība – jauniešu koprades māja, telpa, kurā jaunieši var nākt kopā un paši “veidot savu vidi”.

Tāpat jauniešu nozares eksperti norādīja, ka prioritāte ir jābūt atbalsts uzņēmējdarbībai, jo līdzšinējās jauniešu iniciatīvas vērstas uz to, lai nodotu jauniešiem šīs zināšanas, bet nepieciešama aktīva iesaiste. VRG līdz šim ir īstenojusi aktīvus jauniešu iesaistes pasākumus, piemēram, izstrādāta iniciatīvas platforma ProjektuBanka.lv, kā arī Erasmus programmas ietvaros organizētas starptautiska līmeņa nometnes Thans INN Camp, kuru mērķis ir bijis nodot biznesa zināšanas un prasmes jauniešiem, bet iniciatīvas nav pietiekošas. Tās ir jāturpina ieviest.

Tabula Nr. 11

Respondentu priekšlikumi teritorijas pievilcības, attīstības un ekonomiskās izaugsmes veicināšanai attiecībā uz jauniešu iesaisti teritorijas izaugsme

Lūdzu, nosauciet konkrētus priekšlikumus vai projektus, ko vajadzētu darīt Jūsu pagastā, lai veicinātu teritorijas pievilcību, attīstību, ekonomisko izaugsmi?	Atbilžu skaits (gab.)
Aktivitātes jauniešiem	19
Atbalsts jauniešiem uzņēmējdarbības uzsākšanai	5

Nemot vērā iedzīvotāju pausto viedokli, teritorijas attīstībai (sk. Tabulas no Nr. 6 līdz Nr. 11), secināts, ka galvenās vajadzības ietver ceļu infrastruktūras sakārtošanu, vides radīšanu iedzīvotāju saliedētības un līdzdarbības teritorijas attīstībai, jauniešu iesaisti un uzņēmējdarbības veicināšanu. Iepriekš minēts ka, saskaņā ar iegūtajiem aptaujas rezultātiem, jauniešu iesaiste un aktivitātes viņiem ir identificētas kā aktuālas, arī ekspertu intervijās secināts, ka situācija jaunatnes jomā ir traģiska, ir nepieciešams apjomīgs, sistemātisks darbs – mērķtiecīga un aktīva jaunatnes politika, kuru diemžēl SVVA stratēģijas īstenošana nevar nosegt. Ir nepieciešama vietvaras griba un aktīvs darbs jaunatnes labā. SVVA stratēģijas ietvaros, lai nodrošinātu sabiedrības iesaisti un vides pieejamību, iespējams īstenot infrastruktūras pieejamības jautājumus.

Pamatojoties uz identificētajām vajadzībām, ņemot vērā pieejamo finansējumu un atbalsta izlietojuma noteikumus, kā arī vietas potenciāla analīzi, tiek noteiktas šādas VRG darbības teritorijas attīstības prioritātes:

Zināšanās balstīta, mazās un vidējās uzņēmējdarbības vides attīstība.

Ietver darbības, kas sniedz atbalstu darbinieku apmācībām un augsti apmaksātu darbavietu radīšanai, kas motivētu iedzīvotājus strādāt vietējā teritorijā, būtiski nesamazinot savu ienākumu līmeni, tajā skaitā nodrošina vieglāku uzņēmējdarbības uzsākšanu un attīstību, veicinot VRG darbības teritorijā lauksaimniecības produkcijas ražošanu un pārstrādi, ieskaitot mazos lauksaimniekus un vietējās zemnieku saimniecības, tādējādi nodrošinot VRG darbības teritorijā dzīvojošo cilvēku nodarbinātību tuvu savai dzīvesvietai, piemēram, sniedzot atbalstu ģimenes uzņēmumu veidošanai lauksaimniecības nozarē.

Nepieciešams dažādot uzņēmējdarbību, lai radītu jaunus produktus no lauksaimniecības produkcijas pārstrādes, jāveicina produkcijas pieejamība vietējiem iedzīvotājiem un novada viesiem. ņemot vērā šo nepieciešamību, SVVA stratēģija definē, ka atbalstāmās uzņēmējdarbības nozares ir tieši vietējās lauksaimniecības produkcijas ražošanas un pārstrādes jomā. Jāattīsta mazā un vidējā uzņēmējdarbība, attīstot mājražošanu. Attīstīt uzņēmējdarbības veidus, kuru radītie produkti ir nepieciešami vietējiem iedzīvotājiem un novada viesiem. Kā būtiski reģiona attīstības resursi jāizmanto vietas potenciāls uzņēmējdarbības attīstībai, ērtai galvaspilsētas sasniedzamībai, nodrošinot kvalitatīvu vietējās produkcijas ražošanu un pārstrādi, kā arī izveidot viedos ciemus, kas ietver mērķtiecīgu ciemu attīstības stratēģijas izstrādi un sistemātisku ieviešanu, veicinot kopienas sociālekonomisko izaugsmi, veidot jaunas darba vietas. Jāizmanto teritorijā esošu dabas un vides resursu daudzveidība, kā arī ATR rezultātā iegūtās novada priekšrocības gan ģeogrāfiskā ziņā, gan iedzīvotāju ienākuma nodokļu pieauguma ziņā, lai šos resursus izmantotu mazāk attīstīto VRG darbības teritoriju izaugsmes veicināšanai, tādējādi pieaugot kopējam novada iedzīvotāju labklājības līmenim un paaugstinot iedzīvotāju piederības sajūtu.

Tāpat nepieciešams izmantot iedzīvotāju intelektu, kas radies iegūtās izglītības un kultūras iespēju izmantošanas rezultātā, lai veicinātu iedzīvotāju tālāk attīstību gan uzņēmējdarbības veikšanā VRG darbības teritorijā, gan teritorijā esošo iedzīvotāju apmācībai.

Vietas potenciāla attīstošas iniciatīvas, pievilcīgas un kvalitatīvas dzīves videi.

Ietver darbības, kas rada vietējo iedzīvotāju kopienas, tādējādi piedāvājot līdzdalības iespēju katram interesentam piedalīties kopīgā rīcībā, lai uzlabotu ciema ekonomiskos, sociālos un vides apstākļus,

attīstītību, sadarbojoties un arī apvienojoties ar citām kopienām un dalībniekiem VRG darbības teritorijās.

Lai veicinātu pilsonisko līdzdalību, saskaņā ar augstāk minēto, jāturpina iesāktais darbs un jāsniedz atbalsts kopienu spēcinošām un vietas attīstību sekmējošām iniciatīvām: veidojot jaunas kultūrtelpas / kopstrādes telpas, kuras iedzīvotāji var izmantot kā neformālās pulcēšanās vietas, radot labvēlīgu vidi sociālekonomisko sadarbības formu attīstībai, piem., rosinot gan sociālo uzņēmējdarbības formu veidošanos, gan nemateriālā kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu, starppaaudžu dialogu, vietējā produkta reprezentāciju un potenciālu iepriekš nedefinējamu sociālo inovāciju formu rašanos, kas labvēlīgi ietekmē teritorijas izaugsmi: sakārtojot degradētās teritorijas, izmantojot apkārtējā vidē esošos resursus, veicinot sadarbību un sekmējot teritorijas atpazīstamību.

Stiprinot iedzīvotāju līdzdalību un iesaisti, veicināt vairāk izjustu piederības sajūtu VRG darbības teritorijai, kas nodrošinātu iedzīvotāju palikšanu VRG darbības teritorijā nevis emigrēšanu uz citu novadu teritorijām. Prioritāri nosakot papildu atbalstu biedrībām, kuras ir apliecinājušas sistemātisku darbību, ka iepriekšējo 3 gadu laikā rīkoti vismaz trīs pasākumi kopienā, iniciatīvām, kurās balstītas sabiedrības izstrādātā ciema/apkaimes attīstības plāns, kas apliecina sabiedrības iesaisti attīstības plānošanā. Papildu atbalsts paredzēts iniciatīvām, kuras paredz kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu kā arī tiks veicinātas aktivitātes, kas vērstas darbam ar jauniešiem.

1.5. Starpteritoriālās un starpvalstu sadarbības vajadzību novērtējums

VRG aktīvi pievēršas sadarbībai un zināšanu pārnei – kā iegūt jaunas zināšanas un pieredzi, radot labvēlīgu augsni sociālajām inovācijām un ekonomikas attīstībai. Sadarbības procesā veidojas sociālais kapitāls un personīgie, kā arī sociālie kontakti. Būtiska ir gan vietējā, gan starptautiskā zināšanu pārnese nozīme. Tomēr, lai panāktu efektivitāti, nepieciešama “augšne” iegūto zināšanu apstiprināšanai. Šajā nolūkā nepieciešams nodrošināt diskusiju vidi, kas veicina pārdomas un secinājumu gūšanu par iegūtajiem priekšstatiem.

Tāpat, meklējot inovācijas zināšanu pārnēsē, jānodrošina starpnozaru sadarbība. Tas prasa papildus moderatora prasmes procesa vadītājam, ne tikai tehniski sagatavojot procesa norises vidi, bet arī sagatavojoties tam, ka katra nozare dzīvo savā zināšanu ietvarā. Konkrēti procesi tiek uztverti atšķirīgi, un saskarsmē var rasties nesaprašanās, iespējams, izmantojot dažādu terminoloģiju.

VRG mērķtiecīgi organizē sadarbības procesus ar citām VRG un NVO gan vietējā, gan starptautiskā mērogā, lai būtiski papildinātu savu, ar to saprotot teritorijas iedzīvotāju un organizāciju, intelektuālo

kapitālu. Ir izveidota produktīva sadarbība ar Pierīgas partnerībām un vairākiem starptautiskiem partneriem Portugālē, Horvātijā, Itālijā, Bulgārijā, Spānijā, Īrijā, Vācijā, Francijā.

Līdz šim ir īstenoti vairāki gan vietēja, gan starptautiska mēroga sadarbības projekti, piemēram, Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam apakšpasākuma „Starpterritoriālā un starpvalstu sadarbība” ietvaros:

- Projekts par kopstrādes telpām lauku apvidos, kā rezultātā, veikts apjomīgs pētījums par kopstrādes telpām Eiropas Savienībā: to iespējām un izaicinājumiem, izveidota jauna kopstrādes telpa CoLabora Lielvārde, kas ir atvērta darba telpa ar radošu atmosfēru, kurā dalībnieki var strādāt pie saviem individuāliem vai kopējiem projektiem.

Kopstrādes telpu izveidošanas rezultātā ir radusies inovatīva biznesa vides atbalsta ekosistēma, kas apvieno dažādu nozaru profesionāļus un veido lielisku sadarbības platformu.

Kopā ar VRG ikdienā kopstrādes telpā darbojas:

Biedrības Lielvārdes amatnieku brālība un Lielvārdes jostu audēju nodibinājums, kuri aizsargā nemateriālo kultūras mantojumu, nodarbojoties ar tautisko audumu aušanu stellēs un jostu izgatavošanu bez stellēm. Viņi arī rīko pasākumu “Satiec savu meistaru”, veicinot tradicionālo prasmju nodošanu.

Turklāt regulāri tiek piedāvātas mākslas nodarbības.

Šajā videi piemērotā telpā ir izveidojies jauns un strauji augošs uzņēmums, kas specializējas 3D drukas sagatavoto failu projektēšanā un drukāšanā.

Turklāt šo telpu aktīvi izmanto arī pašnodarbinātie profesionāļi un darbinieki no dažādām jomām, tostarp datu aizsardzības speciālisti, programmētāji un mediju eksperti. Tādējādi šī vieta kalpo kā daudzveidīgas sadarbības un izaugsmes avots.

VRG izstrādātais atvērtais biroja telpu koncepts ir iekļauts Ziņojumā par Valsts kancelejas Inovācijas laboratorijas un VAS “Valsts nekustamie īpašumi” rīkotā sprinta rezultātiem kā pamatnostādne, kuru var piemērot.²⁹

VRG darbības teritorijas iedzīvotāji novērtē kopstrādes telpu nozīmību lauku ekosistēmas veidošanā, to apliecina gan sabiedrības paustais iedzīvotāju tikšanās reizēs, gan aptaujas anketu rezultāti. Tāpēc arī turpmāk veicināsim kopstrādes telpu izveidi: atbalstot gan Stratēģiskā mērķa M1 ietvaros, gan nodrošinot mobilitāti un iespēju iedvesmoties no citu valstu piemēriem.

²⁹ <https://www.mk.gov.lv/lv/media/11962/download>

- Mājražošanas un amatniecības attīstība vietējā teritorijā jeb Local Craft Up ietvaros, VRG sekmēja teritorijā esošo amatnieku, mājražotāju aktivitāti, iesaistot tūrisma un kultūras pasākumos, veicinot sadarbību starp nozarēm un kopīgi izstrādājot inovatīvus produktus un papildu pakalpojumus, vietējiem iedzīvotājiem un tūristiem.

Šefpavāru vadībā mājas restorāni notika neparastos apstākļos: angārā, šķūnī, siltumnīcā VRG darbības teritorijas iedzīvotāji – mājražotāji un amatnieki, kuri ir ieinteresēti atvērt savu saimniecību durvis produktu degustācijas pasākumiem. Mājas restorānu ēdienkarti veidoja VRG darbības teritorijā esošo ražotāju ražotie produkti, piemēram, kartupeļi, burkāni, kāposti, mājas krējums, āboli u.c.

Visas dienas garumā mājražotāji un amatnieki mācījās sagatavot izcilu baudījumu garšas kārpīnām, savukārt kopā ar dekoratori Baibu Prinduli-Renci radīt restorāna gaisotni.

Projekta rezultātā izveidojās sadarbība ar Biedrību Jauno pavāru kustība, kurā darbojas jaunie pavāri, kuriem ir liela interese par vietējo produktu un par jauniem tā pasniegšanas veidiem. Mācoties darot, dalībniekiem bija iespēja novērtēt savas stiprās un vājās puses un izvērtēt savu varēšanu.

Rezultātā izveidots jauns, inovatīvs uzņēmums, kurš restorāniem piegādā ēdamos ziedus.

Sadarbība par tēmu turpinās arī šobrīd [02.08.2023.] starptautiskā projekta EUROCHEF II – A chef at the rural” ietvaros VRG ar partneriem no Latvijas, Spānijas un Bulgārijas apvieno spēkus, lai veicinātu gastronomijas, kultūras un tūrisma nozares mijiedarbību. Veicina lokālpatriotismu un vietējās produkcijas nozīmību sabiedrības vērtējumā. Lai iepazītu vietējo tautu kulināriju un tūrismu, viesojāties Spānijā un Bulgārijā. Tāpat uzņēmām sadarbības partnerus arī Latvijā, lai iepazīstinātu mūsu viesus ar vietējo garšu un tradīcijām, kā arī ar Zied zeme teritorijas uzņēmējiem. Vairāk par vizīti Latvijā var lasīt šeit. Tāpat mūsu sociālo tīklu kanālos atrodama informācija par vizītēm Spānijā un Bulgārijā.

2020.gadā, kad termins “viedie ciemi” vēl nebija plaši izskanējis un tā lietošana raisīja jautājumu, VRG sadarbības projekta Smart Villages LEADER Network ietvaros uzsākta informatīvu kampaņu “Mans ciems – Viedais ciems”, iedibinot tradīciju ikgadējam Viedo ciemu nominēšanas pasākumam, kuru šobrīd veiksmīgi īsteno Biedrība “Latvijas lauku forums”.

Pateicoties projekta laikā gūtajai pieredzei un aktivitātēm, VRG darbības teritorijā no 17 apdzīvotām vietām 3 (trijām) ir viedā ciema pazīmes. Iedzīvotāju ieinteresētība sekmēt Viedā ciema pieeju savas kopienas stiprināšanā ir par pamatu Stratēģiskā mērķa “Vietas potenciāla attīstošas iniciatīvas, pievilcīgas un kvalitatīvas dzīves videi” prioritātei: sekmēt viedo ciemu attīstību.

Būtisku pienesumu VRG darbības teritorijas aktivizēšanā sniedza starpteritoriālie projekti KOPA / Kopienu pārdomāta attīstība un Apkārt Rīgai – vienots tūrisma piedāvājums/ EXIT Rīga³⁰:

- KOPA / Kopienu pārdomāta attīstība sekmēja kvalitatīvu un sistēmisku kopienu (iedzīvotāju t.sk., uzņēmēji, pašnodarbinātie, izglītības un kultūras pārstāvji, jaunieši, seniori u.c.) iesaisti savas kopienas vajadzību apzināšanā un uz tām balstītu risinājumu īstenošanā, sniedzot tām atbalstu un stiprinot to kapacitāti ilgtspējīgai izaugsmei. Rezultātā kopienas tuvinājās “Viedo ciematu” konceptam un sāka apzināties kopienu spējas izmantot pieejamos resursus, domāt “ārpus rāmjiem” un savstarpēji sadarboties dažādos virzienos. VRG darbības teritorijā organizēja 8 tematiskās darbnīcas, kuru laikā ieklausījās un atbalstīja iedzīvotāju iniciatīvas: kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana, monumentālās mākslas – gleznojumu skices izveide pilsētvidei, civilās aizsardzības prakse u.c.
- Sadarbojoties Pierīgas vietējām rīcības grupām, tika radīts zīmols EXIT Rīga, un attīstīts vienots tūrisma produktu piedāvājumu grozs ap Rīgu.

VRG aktīvi iesaistījās EXIT Rīga piedāvātajās aktivitātēs un joprojām uztur sadarbību, kas veicina darbības teritorijas reģiona atpazīstamību un stiprina tūrisma pakalpojumu sniedzēju kapacitāti.

Savukārt, lai sekmētu starpnozaru un starpdisciplināru zināšanu pārnei, VRG labprāt sadarbojas arī ar zinātniskajiem institūtiem, piemēram, kopā ar Zinātnisko institūtu “Baltic Studies Centre”³¹ rīkoja diskusiju semināru “Kā veicināt teritorijas attīstību caur lauku digitalizāciju?” Tajā piedalījās Ogres novada iedzīvotāji, VRG, zinātnieki un ministriju – Zemkopības ministrijas un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvji. Diskusiju semināra dalībniekiem sadarbībā bija iespēja apzināt lauku digitalizācijas priekšrocības, šķēršļus un tās ietekmi uz darba un dzīves iespējām.

Analizējot starpteritoriālo un starptautisko projektu īstenošanas laikā uzkrāto pieredzi, tajos gūtās atziņas, un apzinot darbības teritorijas priekšrocības un trūkumus, iedzīvotāju viedokli, VRG arī turpmāk īsteno aktīvu sadarbības stratēģiju, kuras galvenais darbības virziens ir veicināt teritorijas attīstību, resursu apmaiņu un kopienas stiprināšanu.

Šīs SVVA stratēģijas ietvaros paredz turpināt efektīvu zināšanu pārnei un starpteritoriālo un starpvalstu sadarbību sekojošu stratēģijas mērķu ietvaros:

M1 Zināšanās balstīta, mazās un vidējās uzņēmējdarbības vides attīstība.

³⁰ <https://exitriga.lv/>

³¹ <https://www.bscresearch.lv/lv/#par-mums>

M2 Vietas potenciāla attīstošas iniciatīvas, pievilcīgas un kvalitatīvas dzīves videi.

2. STRATĒGISKĀ DAĻA

2.1. Vīzija un stratēģiskie mērķi

VRG misija ir veidot ilgtspējīgu dzīves vidi.

VRG vīzija ir radīt vienotu un ziedošu kopienas puķu plāvu, kur katrs cilvēks ir unikāla puķe.

SVVA stratēģijas vīzija: ekonomiski un sociāli aktīva sabiedrība, pievilcīga dzīves vide, un radošas un profesionālas izaugsmes iespējas ikvienam teritorijas iedzīvotājam.

SVVA stratēģijas vīzija ietver VRG redzējumu par to, ka LEADER ietvaros ir radīta vienota un ziedoša kopienas puķu plāva, kur katrs cilvēks ir unikāla puķe, tādējādi radot ekonomiski un sociāli aktīvu sabiedrību, pievilcīgu dzīves vidi un radošas un profesionālas izaugsmes iespējas ikvienam teritorijas iedzīvotājam. Prioritāri tiek akcentēts atbalsts zināšanās balstītai uzņēmējdarbības attīstībai, kas veicina ilgtspējīgu risinājumu ieviešanu uzņēmējdarbībā, tās ietvaros uzņēmumi un organizācijas izmanto zināšanas, inovācijas un intelektuālo kapitālu, lai radītu vērtību, konkurētu tirgū un attīstītu ilgtspējīgu uzņēmējdarbības modeli. Īpaši tiek veicināta ražojošu uzņēmumu izaugsme, tādējādi veicinot teritorijā dzīvojošo cilvēku nodarbinātību, īpaši akcentējot ģimenes uzņēmumu veidošanos, lai samazinātu svārstmigrāciju. Teritorijā ir attīstīta vietējā ražošana, veicināta atbalsta teritorijās radītās lauksaimniecības produkcijas pārstrāde, radīti viedie ciemi.

Lai nodrošinātu ilgtspējīgu teritorijas attīstību vietējās attīstības stratēģijas SVVA stratēģijas ietvaros, izvirzīti šādi stratēģiskie mērķi un rīcības:

M1 Zināšanās balstīta, mazās un vidējās uzņēmējdarbības vides attīstība.

Uzdevums: Stimulēt mazās un vidējās uzņēmējdarbības attīstību un konkurētspēju, jaunu produktu un pakalpojumu izveidi, jaunu darba vietu radīšanu, ieviest inovatīvas tehnoloģijas un prakses, tostarp digitālus risinājumus, veicināt produktīvāk un ilgtspējīgi izmantot vietējos resursus, kā arī celt darbinieku kvalifikāciju un sekmēt sociālam atstumtības riskam pakļauto personu iesaisti darba tirgū;

Rīcība: “Atbalsts zināšanās balstītai uzņēmējdarbības attīstībai”, kas veicina ilgtspējīgu risinājumu ieviešanu uzņēmējdarbībā, tās ietvaros uzņēmumi un organizācijas izmanto zināšanas, intelektuālo kapitālu, lai radītu vērtību, konkurētu tirgū un attīstītu ilgtspējīgu uzņēmējdarbības modeli.

M2 Vietas potenciāla attīstošas iniciatīvas, pievilcīgas un kvalitatīvas dzīves videi.

Uzdevums: Veicināt sabiedrības iesaistīšanos vietējā dabas, fiziskā, sociālā un cilvēku kapitāla stiprināšanas un kultūras kapitāla stratēģiskas un ilgtspējīgas izmantošanas un attīstības iniciatīvās, tā

palielinot lauku iedzīvotāju drošumspēju, kā arī vietas potenciālu un pievilcību, kas var kļūt par priekšnosacījumu jaunu integrētu tūrisma, kultūras, veselības un citu saistītu pakalpojumu un produktu piedāvājumam.

Rīcība “Atbalsts kopienu stiprināšanai”, kas attīsta vietējo potenciālu, veicina pievilcīgas un kvalitatīvas dzīves vides veidošanos, sekmē sadarbību, iedzīvotāju līdzdalību, jaunu biedrību izveidi un piederības sajūtas stiprināšanu, kā arī veicina teritorijas atpazīstamību.

VRG vērtības:

1. **Katrs cilvēks ir svarīgs un unikāls:** katrs indivīds ir kā puķe – unikāls, ar savām spējām, talantiem un ieguldījumu. Katra cilvēka ieguldījums ir nozīmīgs teritorijas attīstībā.
2. **Sadarbība palielina spēku. Kopīga darbība rada kopēju rezultātu:** lai radītu vērtības un sasniegtu mērķus, ir svarīga kopējā pieeja un saskaņota darbība, kad visi apvieno savus spēkus kopā, rodas kopīgs rezultāts – ziedoša pļava. Ziedoša pļava simbolizē ilgtspējīgu un bagātīgu vidi, kas radīta, sadarbojoties un izmantojot katra individuālās spējas. Sadarbojoties spējam panākt vairāk nekā darbojoties atsevišķi. Sadarbībā ir ne tikai spēka, bet arī intelekta potenciāls, jo “Neviens nav tik gudrs, kā mēs visi kopā!”.
3. **Iedvesma un motivācija:** iedrošinām cilvēkus piedalīties un rīkoties, ļaujot izjust, ka viņu darbībai ir nozīme un ka viņi veido lielāku kopējo ainu.
4. **Zināšanas:** vērtējam un integrējam zināšanas, kas nepieciešamas ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai, lai mūsu “pļava” ziedētu ilgi un bagātīgi, rūpējoties par mūsu kopīgo mājvietu – mūsu zemi – veicinot izpratni, līdzdalību un atbildību.

Lai nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas ikvienam, tai skaitā jauniešiem, cilvēkiem ar invaliditāti, vecāka gadagājuma cilvēkiem, un cilvēkiem ar maziem bērniem, vietējās attīstības stratēģijas īstenošanā publiskā finansējuma saņemšanai netiek izcelta kāda konkrēta mērķa grupa, izņemot projektus, kas tieši paredz noteiktas mērķa grupas iesaisti.

Starpteritoriālie un starptautiskie sadarbības virzieni veicina M1 un M2 īstenošanu:

M1 Zināšanās balstīta, mazās un vidējās uzņēmējdarbības vides attīstība.

M2 Vietas potenciāla attīstošas iniciatīvas, pievilcīgas un kvalitatīvas dzīves videi.

2.2. Sasniedzamie rezultāti

Lai izvērtētu SVVA stratēģijas ieviešanas progresu un izvirzīto stratēģisko mērķu sasniegšanu, noteikti šādi stratēģiskie novērtējuma rādītāji (sk. Tabulu Nr. 12):

Tabula Nr. 12

Stratēģiskie novērtējuma rādītāji

Nr.p .k.	Stratēģiskais mērķis	Novērtējuma kritērijs	Bāzes vērtība (2023.gads)	2025. gads	2027. gads
1.	M1 – Zināšanās balstīta, mazās un vidējās uzņēmējdar bības vides attīstība.	Reģistrēto aktīvo uzņēmumu skaits	223	Sāk paaugstināties reģistrēto uzņēmumu apjoms līdz 225 reģistrētiem aktīviem uzņēmumiem	Vismaz līdz 230 uzņēmumiem pieaudzis reģistrēto un reāli strādājošo uzņēmumu apjoms
2.		Darba vietu skaits	25 108	Saglabātas vismaz 25120 darba vietas	Papildus radītas 15 jaunas darba vietas, sasniedzot rādītāju 25135
3.		Bezdarba līmenis	3.11 ³² %	Sāk samazināties bezdarba līmenis līdz 3%	Bezdarba līmenis samazinājies par vismaz 2.8%

³² <https://www.nva.gov.lv/lv/2023gads>

1.	M2 – Vietas potenciāla attīstošas iniciatīvas pievilcīgas un kvalitatīvas dzīves videi.	Izveidoti viedie ciemi	0	Tiek uzsāktas aktivitātes viedo ciemu izveidošanai↑	Izveidoti 3 viedie ciemi↑
2.		Radītas kopstrādes telpas	1	Tiek saglabāts izveidoto kopstrāžu telpu skaits 1	Kopstrāžu telpu skaits tiek palielināts līdz 3 kopstrādes telpām

Dati: 2027.gada novērtējuma rādītāju prognoze veidota, pamatojoties uz veikto SVVA stratēģijas 2023.-2027. nodaļa Nr. 1.1.2. Sociālekonomiskā apskata analīzi.

2.3. Inovatīvo risinājumu identificēšana un atbilstības kritēriji to noteikšanai

SVVA stratēģijas mērķis ir veicināt labvēlīgu vidi inovāciju radīšanai, taču inovatīvu risinājumu novērtēšana teritorijā tiks vērtēta pēc pamatotības (sk. Tabulu Nr.13), jo saskaņā ar iedzīvotāju aptaujas rezultātiem, daļai aptaujāto nav izpratnes par jēdzienu “inovācija”. VRG iesniegtos projektus vērtēs pēc tā, vai iesniegtā projekta ideja ir oriģināla VRG darbības teritorijā un vai piedāvātā inovācija ir jauns, nebijis unikāls risinājumus konkrētajam mērķtirgum (pamatotība).

Tabula Nr. 13

Inovatīvo risinājumu identificēšanas un atbilstības kritēriji

Kritēriju grupa	Kritērijs	Izpilde
Projekta idejas oriģinalitāte VRG darbības teritorijā	Projekta iesniegumā pamatots, kāpēc projekta ideja, rezultāts ir oriģināls.	Pamatojums ir nepārprotams, pārliecinošs un pārbaudāms

	Projekta iesniegumā nav pietiekami pamatots, kāpēc projekta ideja, rezultāts ir oriģināls.	Pamatojums nav nepārprotams, nepārliciecināms un nav pārbaudāms
	Projekta iesniegumā nav pamatojuma, kāpēc projekta ideja, rezultāts nav oriģināls.	Projekta iesniegumā piedāvātā ideja un rezultāts nav pamatoti kā inovatīvi

Vērtēšanas kritērijs tiek pielietots visās rīcībās, izņemot Nr. 1.4. “Teritorijas attīstības vajadzību identificēšana un potenciāla analīze”.

Oriģināls – tāds, kas atšķiras no citiem (jauns, nebijis, savdabīgs), tostarp, līdzīga ideja nav īstenota konkrētajā administratīvajā teritorijā, tai ir netradicionāls risinājums, atšķirīga pieeja, sava identitāte, kas veicina arī konkrētās teritorijas atpazīstamību.

Oriģinālu ideju ieviešana ar savu identitāti radīs pievienoto vērtību produktam un vietējai teritorijai, kā arī sekmēs rīcības rezultatīvo rādītāju sasniegšanu – radīti jauni, līdz šim VRG darbības teritorijā nebijuši produkti (t.i. preces un/vai pārstrādātā lauksaimniecības produkcija). Produktiem ar pievienoto vērtību ir konkurētspējas priekšrocības, potenciāls palielināt nodarbināto skaitu un produktivitāti.

Papildus tam inovatīvi risinājumi tiks identificēti pēc sekojošām pazīmēm:

* **ilgstpējība** – projektā paredzēta iekārtu, aprīkojuma un/vai tehnoloģiju uzstādīšana, kas nodrošina atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanu vai energoresursu taupību. Atjaunojamo resursu avotu un zaļo tehnoloģiju izmantošana sekmē vietējo resursu izmantošanu, motivē novatoriskiem risinājumiem, samazina ietekmi uz vidi un ekoloģiju;

* **vietējo resursu apzināšana** – lauksaimniecības produktu pārstrādē tiek izmantoti vietējie resursi, vietējās izejvielas un produkti. Tas veicina sadarbību, kooperāciju, resursu apzināšanu un paplašina produktu realizācijas iespējas, tādējādi netieši veicinot produktivitāti un nodarbinātību;

* **partnerība un sadarbība** – kopprojektos balstīti uzņēmējdarbības infrastruktūru veicinoši projekti, kuros plānoto investīciju izmanto kopīgai lietošanai, tādējādi efektīvizējot publiskā finansējuma ieguldījumu, kā arī sadarbības meklēšanu starp uzņēmējiem, valsts un pašvaldību institūcijām.

Savukārt publiskajā sektorā svarīga loma ir jebkura projekta multiplikatīvajam efektam, kad projekta rezultāti ir pielietojami, izmantojami citām sabiedrības grupām, nozarēm, organizācijām, ģeogrāfiskām teritorijām, kas pieprasa kopīgu interešu apzināšanu un sadarbību jau projektu plānošanas procesā.

3. RĪCĪBAS PLĀNS

3.1. Rīcības plāns 2023. – 2027.gadam KLP SP 2023.–2027. gadam intervencē “Darbību īstenošana saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana” tvērums

KLP SP 2023.–2027. gadam intervencē “Darbību īstenošana saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana” ietvaros, SVVA stratēģijas mērķi un uzdevumi tiks īstenoti projektu konkursu veidā.

M1 Zināšanās balstīta, mazās un vidējās uzņēmējdarbības vides attīstība.

Rīcība “Atbalsts zināšanās balstītai uzņēmējdarbības attīstībai” kas veicina ilgtspējīgu risinājumu ieviešanu uzņēmējdarbībā, tās ietvaros uzņēmumi un organizācijas izmanto zināšanas, inovācijas un intelektuālo kapitālu, lai radītu vērtību, konkurētu tirgū un attīstītu ilgtspējīgu uzņēmējdarbības modeli.

Galvenās komponentes ir:

- Izveidot jaunus, konkurētspējīgus produktus un pakalpojumus.
- Radīt jaunas darba vietas.
- Attīstīt esošos resursus balstītu, konkurētspējīgu uzņēmējdarbību iekšzemē.
- Uzsvērt vietējā produkta nozīmi un pieprasījumu pēc tā.

- Veicināt sadarbību starp uzņēmējiem, lai izveidotu kopīgu produktu vai pakalpojumu, kas var efektīvi konkurēt un iegūt pieeju plašākam tirgum.
- Veicināt ģimenes uzņēmumu nozīmi un ieguldījumu teritorijas attīstībā un iedzīvotāju skaita pieaugumā.
- Izglītība un informēšana: Organizēt seminārus, darbnīcas un pasākumus, lai izplatītu informāciju par ilgtspējīgu dzīves veidu.
- Sadarbība ar kopienām un organizācijām:

Izveidot partnerības ar citām organizācijām, valsts iestādēm un vietējām kopienām, lai kopīgi veidotu ilgtspējīgus projektus un programmas.

Veicināt sadarbību ar uzņēmumiem, kas piedāvā videi draudzīgus produktus un pakalpojumus.

Šis stratēģiskais mērķis ietver vairākus aspektus, lai veicinātu uzņēmējdarbības attīstību, veidojot jaunus produktus, paplašinot darbavietas un veicinot sadarbību un izaugsmi uzņēmēju vidū. Tas arī atzīst vietējo uzņēmējdarbību un ģimenes uzņēmumu lomu teritorijas attīstībā.

Novērtējuma rādītāji:

1. Jaunu produktu un pakalpojumu skaits.
2. Darba vietu skaits.
3. Sadarbības projekti un partnerības.

Rīcības atbalsta intensitāte tiek paaugstināta:

- + 25% ja projekts paredz ražošanas uzņēmuma izveidi vai esoša uzņēmuma darbības paplašināšanu.

M 2 Vietas potenciāla attīstošas iniciatīvas, pievilcīgas un kvalitatīvas dzīves videi.

Rīcība 2 “Atbalsts kopienu stiprināšanai”, kas attīsta vietējo potenciālu, veicina pievilcīgas un kvalitatīvas dzīves vides veidošanos, sekmē sadarbību, iedzīvotāju līdzdalību, jaunu biedrību izveidi un piederības sajūtas stiprināšanu, veicina teritorijas atpazīstamību.

Galvenās komponentes ir:

Veidot pievilcīgu un kvalitatīvu dzīves vidi, attīstot vietējo potenciālu: Šī rīcība vērsta uz vides uzlabošanu, izmantojot vietējo potenciālu, un veidojot dzīves vidi, kas ir pievilcīga un kvalitatīva. Tas ietver pasākumus, kas uzlabo infrastruktūru, vidi, sabiedriskos pakalpojumus un kopienas sajūtu.

Viedo ciemu izveide: Šī rīcība sastāv no izveides darbībām, lai radītu modernus “viedos ciemus”. Tās ietver tehnoloģiju un digitālo risinājumu izmantošanu, lai veicinātu dzīves kvalitāti un ilgtspējīgu attīstību, ieskaitot gudru infrastruktūru, energoefektivitāti un digitālos pakalpojumus.

Koprades/kopstrādes telpu un pulcēšanās vietu izveide: Šī rīcība paredz telpu izveidi, kas veicina sadarbību un koprades/kopstrādes . Tā ietver gan darba telpu radīšanu uzņēmējiem un radošiem cilvēkiem, gan sabiedrisku vietu izveidi, kurās kopiena var sanākt kopā un veidot saikni.

Fokuss uz kopienas stiprināšanu un aktivitātēm: Šī rīcība veicina sabiedriskās aktivitātes, kas stiprina kopienas saikni. Tas ietver iedzīvotāju līdzdalību, jaunu biedrību izveidi un piederības sajūtas stiprināšanu, lai veicinātu teritorijas atpazīstamību un iedzīvotāju lokālpatriotismu.

Novērtējuma rādītāji:

Vismaz 10 NVO ir saņēmušas stratēģisku atbalstu.

Ir izveidotas vismaz 3 koprades/kopstrādes telpas.

Ir izstrādāti vismaz 3 viedo ciemu attīstības plāni.

Ir rīkotas aktivitātes, kas veicina sabiedrības iesaisti, īpaši jauniešu līmenī: Šis rādītājs norāda uz to, ka ir veikti pasākumi, kas aktīvi veicina sabiedrības dalību, īpaši jauniešu vidū, tādējādi veicinot iesaistīšanos un iespējas jaunajai paaudzei.

Rīcības atbalsta intensitāte tiek paaugstināta: + 10% ja projektu iesniedz atbalsta pretendents, kas darbojas kopienas teritorijā (Ir apliecinājums par sistemātisku darbību, ka iepriekšējo 3 gadu laikā rīkoti vismaz trīs pasākumi kopienā, kas apliecina iedzīvotāju iesaistes aktivitātes);

+ 10% ja projektu investīcija ir tieši paredzēta mērķgrupas personām:– 7–25 gadus veci jaunieši.

+ 20% ja pašvaldība īsteno kopprojektus, kas paredz koprades/kopstrādes telpu izveidi. Pašvaldība plānoto investīciju izmanto kopīgi ar biedrību vai nodibinājumu. Pašvaldības īpašumā vai valdījumā esošā infrastruktūrā tiek īstenots sabiedriskā labuma projekts un uz projekta iesniegšanas brīdi starp kopprojekta dalībniekiem ir noslēgts līgums, kas apliecina sadarbības partneru pienākumus sabiedriskā pakalpojuma nodrošināšanai. Publiskās pārvaldes ietekme biedrībā vai nodibinājumā (t.sk. biedru vidū un pārvaldes institūcijā) pēc īpatsvara ir mazākus.

3.2. Rīcības plāns 2023. – 2027.gadam KLP SP 2023.–2027. gadam intervencē “Darbību īstenošana saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana”

SVVA stratēģijas ieviešana notiek arī saskaņā ar rīcības plānu 2023. – 2027.gadam KLP SP 2023.–2027. gadam intervencē “Darbību īstenošana saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana” (sk. Tabulu Nr. 14).

Tabula Nr.14

SVVA stratēģijas rīcības plāna saskaņotība ar rīcības plānu 2023. – 2027.gadam KLP SP 2023.–2027. gadam intervencē “Darbību īstenošana saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana””

Nr.p.k.	Mērķis/rīcība	Stratēģiskā plāna intervences aktivitāte.	Maksimālā attiecināmo izmaksu summa vienam projektam (euro)	Maksimālā atbalsta intensitāte (%)	Īstenošanas kārtas (izsludināšanas princips)	Iznākumu rādītāji
M1 Zināšanās balstīta, mazās un vidējās uzņēmējdarbības vides attīstība						
1.	“Atbalsts zināšanās balstītai uzņēmējdarbības attīstībai” kas veicina ilgtspējīgu risinājumu	<i>1.1. Vietējās ekonomikas stiprināšan</i>	100 000	40 % +25% papildu intensitāte	Saskaņā ar Padomes lēmumu: Terminētā vai Nepārtrauktā	Vismaz 10 projekti

	ieviešanu uzņēmējdarbībā, tās ietvaros uzņēmumi un organizācijas izmanto zināšanas, inovācijas un intelektuālo kapitālu, lai radītu vērtību, konkurētu tirgū un attīstītu ilgtspējīgu uzņēmējdarbības modeļi.	as iniciatīvas			projektu pieņemšana	
M2 Vietas potenciāla attīstošas iniciatīvas, pievilcīgas un kvalitatīvas dzīves videi						
2.	“Atbalsts kopienu stiprināšanai”, kas attīsta vietējo potenciālu, veicina pievilcīgas un kvalitatīvas dzīves	2.1. Kopienu spēcinošas un vietas attīstību	20 000 100 000 (kopstrādes telpu izveidei)	70 % +10% papildu intensitāte max: 90%	Saskaņā ar Padomes lēmumu: Terminētā vai Nepārtrauktā	Vismaz 10 nevalstiskās organizācijas ir saņēmušas stratēģisku atbalstu. Vismaz 3 kopstrādes telpas.

	vides veidošanos, sekmē sadarbību, iedzīvotāju līdzdalību, jaunu biedrību izveidi un piederības sajūtas stiprināšanu, veicina teritorijas atpazīstamību.	sekmējošas iniciatīvas			projektu pieņemšana	Vismaz 3 viedo ciemu projekti.
--	---	-------------------------------	--	--	----------------------------	---------------------------------------

3.3. Cita ārējā finansējuma nepieciešamība un piesaistīšanas novērtējums

VRG veiksmīgi ir īstenojusi arī citus valsts un ES līdzfinansētus projektus, kuru rezultātā izveidojušās ciešas saites ar vietējiem un starptautiskiem sadarbības partneriem. Piesaistītais finansējums sniedz iespēju organizēt papildu aktivitātes, kas vērstas uz vietējo sabiedrību, tās aktivizēšanu un iesaisti kopīgu problēmu identificēšanā un risināšanā, līdz ar to arī laika periodā no 2023. – 2027.gada plānots piesaistīt papildus investīcijas teritorijas aktivizēšanai un sabiedriskās domas veidošanai par līdzatbildīgu sabiedrību.

4. SVVA STRATĒGIJAS ĪSTENOŠANA UN NOVĒRTĒŠANA

4.1. Vietējās rīcības grupas informācijas tīklu veidošanas apraksts un sadarbības nodrošināšana ar dažādām tās darbības teritorijā esošām organizācijām

VRG kopējā struktūra ir veidota kā partnerība starp privāto, publisko un nevalstisko sektoru, kas virza un ietekmē vietējo attīstību, tādējādi ņemot vērā dažādas vajadzības un intereses. Organizācijas 18 gadu pastāvēšanas laikā audzis gan biedru skaits, gan ir izveidots plašs sadarbības partneru loks. Lai stiprinātu sadarbību, apzinātu vajadzības, aktivizētu sabiedrību un nodrošinātu efektīvu informācijas apmaiņu un komunikāciju ar sabiedrību, VRG izmanto dažādus līdzekļus (sk. Tabulu Nr.15):

Tabula Nr. 15

VRG izmantoto saziņas līdzekļu kanāli

Internets	Tīmekļa vietne www.ziedzeme.lv ir viens no galvenajiem divpusējas saziņas līdzekļiem. Informācija regulāri tiek atjaunota un papildināta, tiek publicēti jaunumi, veidotas aptaujas, šeit pieejama arī informācija par iepriekšējā plānošanas perioda projektiem un aktivitātēm. Tīmekļa vietnei jāuzlabo funkcionalitāte, interaktivitāte un atbilstība mūsdienīgiem dizaina standartiem.
Sociālie tīkli	Aktīvai un ātrai saziņai ar sabiedrību tiek izmantoti sociālie tīkli: https://www.facebook.com/ziedzeme , https://twitter.com/i/flow/login?redirect_after_login=%2FZiedZeme , https://www.youtube.com/@ZiedZeme , https://www.instagram.com/ziedzeme/
Vietējie plašsaziņas līdzekļi	Publicitāte tiek nodrošināta arī vietējos plašsaziņas līdzekļos – laikrakstos (piemēram, "Savietis"), tīmekļa vietnes (piemēram, Ogres fakti (http://www.fakti.lv/), Ogrenet (https://www.ogrenet.lv/)), pašvaldību

	informatīvie izdevumi, pašvaldību tīmekļa vietnes (https://www.ogresnovads.lv/lv).
E-pastu jaunumi	Aktualitāšu un jaunumu regulāra izsūtīšana uz e-pasta adresēm. Kopumā e-pastu datu bāze pārsniedz 1200 adresātus. Iespēja pieteikties jaunumiem ir nodrošināta biedrības tīmekļa vietnē, kā arī tiek piedāvāta iespēja pieteikties biedrības rīkotajos pasākumos, semināros un apmācībās.
Publicitātes materiāli	Izveidoti informatīvi materiāli sabiedrības informēšanai par VRG aktivitātēm, ieviestajiem projektiem, piemēram, gada kalendārs ar projektu bildēm.
Tiešā komunikācija	Individuālas konsultācijas birojā (telefoniski, e-pastā, Zoom platformā) un projektu īstenošanas vietās, ja nepieciešams. Konsultācijas tiek nodrošinātas pastāvīgi, t.i. katru darba dienu. Ir izveidota koprades telpa, kurā strādā ne tikai VRG darbinieki, bet dažādi cilvēki, neatkarīgi no tā, kur viņi ir nodarbināti vai kāda ir viņu profesija. Telpa ir pieejama arī pasākumiem.
Informatīvie pasākumi, semināri un forumi	Semināri – informatīvo dienu pasākumi, nozaru profesionāļu vieslekcijas, ar mērķi iedrošināt sabiedrību (īpaši jauniešus uzņemties iniciatīvu), kopīgas tikšanās pagastos un pilsētās, semināri par izsludinātajiem projektu konkursiem, projektu iesniegumu aizpildīšanas semināri, forumi kopprojektu ideju attīstībai un sabiedrības informēšanai u.c.
Pieredzes apmaiņa	Organizēti pieredzes apmaiņas pasākumi gan VRG darbības teritorijas mērogā, gan Latvijas mērogā, gan ārpus valsts, popularizējot gan ieviestos projektus, gan nododot pozitīvo projektu pieredzi.
Dalība publiskos pasākumos	Dalība dažādos sadarbības partneru (Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra, LAD, Lauku tīkla, Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes, pašvaldību u.c.) rīkotos pasākumos ar mērķi popularizēt biedrību, informēt pasākuma dalībniekus par SVVA

	stratēģijas ieviešanu, iegūt jaunus kontaktus un stiprināt esošos. Informatīvos nolūkos, VRG piedalās pilsētas svētkos.
--	---

4.2. Papildinātības nodrošināšana ar Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmu 2021 – 2027. gadam un ES Atveseļošanas un noturības mehānisma plānu

Atbilstoši Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmai 2021 – 2027. gadam (apstiprināta Ministru kabinetā 16.11.2021.) ir noteikti specifiskie atbalsta mērķi (turpmāk – SAM). Šī darbības programma nosaka ES fondu investīciju principus, sasniedzamos rezultātus un atbalsta jomas nākamajam plānošanas periodam.

SVVA stratēģijas mērķi un rīcības ir papildinošas šiem SAM pasākumiem :

SAM	SAM pasākums	Atbilstība SVVA stratēģijas mērķiem, rīcībai
1.Politikas mērķis “Konkurētspējīgāka un viedāka Eiropa”, veicinot inovatīvas un viedas ekonomiskās pārmaiņas un reģionālo IKT savienojamību		
1.2.3. Veicināt ilgtspējīgu izaugsmi, konkurētspēju un darba vietu radīšanu MVU, tostarp ar produktīvām investīcijām Veicinās digitālo tehnoloģiju pielietošanu dažādos uzņēmējdarbības procesos, veicināta inovatīvu tehnoloģiju izmantošana, motivējot tos radīt un attīstīt produktus, tehnoloģijas ar augstu pievienoto vērtību	1.2.3.1.Atbalsts MVU inovatīvas uzņēmējdarbības attīstībai 1.2.3.6.Tūrisma atbalsta programma	M1, R1
5.Politikas mērķis “Iedzīvotājiem tuvāka Eiropa, veicinot visu veidu teritoriju un vietējo iniciatīvu ilgtspējīgu un integrētu attīstību		
5.1.1. Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana Ar teritoriāli pielāgotiem risinājumiem tiks attīstīti pakalpojumi, infrastruktūra, uzlabojot dzīves kvalitāti un	5.1.1.1. Atbalsts uzņēmējdarbības infrastruktūrai 5.1.1.3. Publiskās ārtelpas attīstība	M1 R1, M2 R2

uzņēmējdarbības vidi, tādējādi veicinot līdzsvarotu attīstību reģionos. Tāpat arī tiks stiprināta kultūras dimensija, nodrošinot kultūras mantojuma saglabāšanu, aizsardzību un infrastruktūras izveidi, kultūrvēsturiskās, ainaviski vērtīgās teritorijās, kas ir būtisks dzīves vides kvalitātes rādītājs, un sekmēs dzīves vietas izvēli.		
6.politikas mērķis "Taisnīgas pārkārtošanās fonda investīcijas"		
6.1.1. Pārejas uz klimatneitralitāti radīto ekonomisko, sociālo un vides seku mazināšana visvairāk skartajos reģionos Nepieciešams attīstīt uzņēmējdarbības publisko infrastruktūru, mazinot negatīvas sociālekonomiskās sekas reģionos un veicinot pāreju uz klimatneitrālu ekonomiku.	6.1.1.3. Atbalsts uzņēmējdarbībai nepieciešamās publiskās infrastruktūras attīstībai, veicinot pāreju uz klimatneitrālu ekonomiku	M1 R1
4.Politikas mērķis "Sociālāka un iekļaujošāka Eiropa, īstenojot Eiropas sociālo tiesību pilāru"		
4.2.4. Veicināt mūžizglītību, jo īpaši piedāvājot elastīgas prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas iespējas visiem, ņemot vērā uzņēmējdarbības un digitālās prasmes, labāk prognozējot pārmaiņas un vajadzību pēc jaunām prasmēm, pamatojoties uz darba tirgus vajadzībām, atvieglojot karjeras maiņu un sekmējot profesionālo mobilitāti	4.2.4.2. Individuālajās vajadzībās balstīta mūžizglītība 4.2.4.3. Digitālo prasmju pilnveide	M2 R2
4.3.4. Sekmēt aktīvu iekļaušanu, lai veicinātu vienlīdzīgas iespējas, nediskriminēšanu un aktīvu līdzdalību, kā arī uzlabotu nodarbinātību, jo īpaši attiecībā uz nelabvēlīgā situācijā esošām grupām Nepieciešams radīt dažādām sabiedrības grupām pieejamus līdzvērtīgus produktus un pakalpojumus, kas uzlabos pilsonisko izglītību, veicinās dažādu grupu pārstāvniecības nostiprināšanos, jaunu līdzdalības metožu un rīku izstrādi, nodrošinot sociālo partneru un pilsoniskās sabiedrības pārstāvniecības organizāciju kapacitātes stiprināšanu, kvalitatīvi uzlabojot sabiedrības iesaisti	4.3.3.1. Bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto personu kvalifikācijas un prasmju paaugstināšana 4.3.3.2. Nelabvēlīgākā situācijā esošu bezdarbnieku un ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju iekļaušanās darba tirgū sekmēšana 4.3.3.3. Atbalsts sociālajai uzņēmējdarbībai	M2 R2, M1 R1

teritorijas attīstībā un lēmumu pieņemšanā. Nepieciešama ģimenes un darba dzīves līdzsvarošana, lai atbalstītu cilvēkkapitāla attīstību, sekmētu spēju savienot darba pienākumus ar ģimenes dzīvi, kā arī atbalsta pasākumi diskriminācijas RP grupām vienlīdzīgu iespēju un tiesību realizēšanai dažādās dzīves jomās, veicinātu vienlīdzīgu iespēju un tiesību nodrošināšanu un īstenošanu dažādās sabiedrības grupās.		
--	--	--

SVVA stratēģijas mērķi un rīcības ir papildinošas **ES Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna šādiem saistītiem pasākumiem (investīcijām):**

Reformu un investīciju virziens	Plānotās investīcijas	Atbilstība SVVA stratēģijas mērķiem, rīcībai
2.2. Uzņēmumu digitālā transformācija un inovācijas	2.2.1.3.i. Atbalsts jaunu produktu un pakalpojumu ieviešanai uzņēmējdarbībā	M1 R1
2.3. Digitālās prasmes	2.3.2.1.i. Digitālās prasmes iedzīvotājiem, t.sk. jauniešiem	M1 R1
3.1. Reģionālā politika	3.1.2.5.i. Bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto iedzīvotāju iesaistei darba tirgū 3.1.2.1.i. Publisko pakalpojumu un nodarbinātības pieejamības veicināšanas pasākumi cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem	M1 R1, M2 R2

Identificējams sekojošas saskares Komponentes:

Komponente nr. 2, kas nosaka digitālo transformāciju, kas paredz darba vietu radīšanu, tomēr, darba vietu skaitu pieaugums iespējams tikai gadījumā, ja tiek realizēta mērķtiecīga ekonomikas transformācija attīstot rūpniecisko ražošanu.

Nepieciešams arī izvērst Mazo un vidējo uzņēmumu atbalstu, sasaistot to ar grantiem un mentoru/konsultantu atbalstu.

Risinājums ietverts SVVA M1 Zināšanās balstīta, mazās un vidējās uzņēmējdarbības vides attīstība.

R1 Atbalsts zināšanās balstītai uzņēmējdarbības attīstībai” kas veicina ilgtspējīgu risinājumu ieviešanu uzņēmējdarbībā, tās ietvaros uzņēmumi un organizācijas izmanto zināšanas, inovācijas un intelektuālo kapitālu, lai radītu vērtību, konkurētu tirgū un attīstītu ilgtspējīgu uzņēmējdarbības modeli.

Papildinoši norādāms, ka pievienotās vērtības uzņēmumi, kas paredz digitālā transformāciju un produktivitātes kāpumu neveicinās darba vietu skaita pieaugumu. Reformas uzlabos uzņēmumu konkurētspēju, bet tas tiks panākts uz produktivitātes nevis nodarbinātības pieauguma rēķina. Jau šobrīd vērojama tendence, ka cilvēkresursus aizstāj automatizētas iekārtas, līdz ar to fokuss uz jaunām darbavietām jāaizstāj uz esošās produktivitātes kāpināšanu un atalgojuma pieaugumu.

Komponente nr. 3, kas nosaka nevienlīdzības mazināšanas aktivitātes, norādot uz nepieciešamību mazināt sabiedrības teritoriālo un sociālo nevienlīdzību un uzlabot iedzīvotāju dzīves apstākļus reģionos ar plānotajām investīcijām 3.1.2.5.i. Bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto iedzīvotāju iesaistei darba tirgū un 3.1.2.1.i. Publisko pakalpojumu un nodarbinātības pieejamības veicināšanas pasākumi cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem ³³.

Nevienlīdzības mazināšanas pasākumi ir liels izaicinājums reģionālā griezumā.

SVVA definētie mērķi

M1 Zināšanās balstīta, mazās un vidējās uzņēmējdarbības vides attīstība.

R1 Atbalsts zināšanās balstītai uzņēmējdarbības attīstībai” kas veicina ilgtspējīgu risinājumu ieviešanu uzņēmējdarbībā, tās ietvaros uzņēmumi un organizācijas izmanto zināšanas, inovācijas un intelektuālo kapitālu, lai radītu vērtību, konkurētu tirgū un attīstītu ilgtspējīgu uzņēmējdarbības modeli.

un

M2 Kopienų spēcināšanās un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas

R2 Atbalsts kopienu stiprināšanai”, kas attīsta vietējo potenciālu, veicina pievilcīgas un kvalitatīvas dzīves vides veidošanos, sekmē sadarbību, iedzīvotāju līdzdalību, jaunu biedrību izveidi un piederības sajūtas stiprināšanu, veicina teritorijas atpazīstamību.

³³ <https://www.esfondi.lv/normativie-akti-un-dokumenti/atveselosanas-fonds-main/latvijas-atveselosanas-fonda-plans>

Plānā ir paredzēti vairāki pasākumi, kas nav cieši saistīti ar nevienlīdzības problēmas iemeslu risināšanu nevienlīdzības mazināšanai, bet radīs pozitīvu ietekmi teritorijas attīstībā, piemēram veicinot ražošanas uzņēmumi izveidi un tai skaitā arī darbavietas novadā. Attīstot mentoru pakalpojumiem pakalpojumu pieejamību un veicinot mazo uzņēmumu kooperāciju, stiprinot uzņēmēju zināšanas par sadarbības veidiem.

4.3. Projektu vērtēšanas kārtība, tostarp interešu konflikta novēršana

Projektu vērtēšanas kritēriji tiks veidoti, analizējot iepriekšējo pieredzi, un tie tiek izstrādāti saskaņā ar saistošajos normatīvajos aktos noteikto un tiek aktualizēti saskaņā ar izmaiņām normatīvajos aktos. Vērtēšanas process tiek noteikts projektu vērtēšanas komisijas nolikumā, kā arī vērtēšanas kritēriju piemērošanas vadlīnijās. Projektu vērtēšanas komisijas nolikums nosaka tās izveidi, funkcijas, pienākumus. Nolikumu apstiprina VRG biedru sapulce.

Projektu vērtēšanas principi tiek noteikti, ņemot vērā sekojošus principus:

Atbilstība – izstrādātais projekta iesniegums atbilst SVVA stratēģijā definētajām prioritātēm.

Vienlīdzība – tā ir balstīti uz objektīvas un taisnīgas attieksmes esamību un ievērošanu pret visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no dzimuma, vecuma, reliģijas, rases, sociālās piederības, seksualitātes vai funkcionāliem traucējumiem.

Ilgspēja – projektu spēja radīt apstākļus ilgstošai, līdzsvarotai pašattīstībai.

Sadarbības princips – kritērijs veicina kopdarbību un sadarbību, lai sniegtu ieguldījumu teritorijas izaugsmei un palielinātu sociālo vai ekonomisko efektu;

Efektivitātes, lietderības un kvalitātes princips - kritēriji vērtēs paredzēto projekta mērķu, aktivitāšu un plānoto ieguldījumu sabalansētību un pretendenta spēju to īstenot;

Prioritāšu princips - paredz, ka vērtēšanas kritērijos tiks vērtēts, vai projektu pieteikumos tiks sekmētas iniciatīvas, nozares, projektu iesniedzēji un mērķa grupas, kas SVVA stratēģijā ir noteiktas kā īpaši atbalstāmas;

Atklātības princips - kritēriji un to vērtējums būs atklāts un pieejams projektu iesniedzējiem, vērtēšanas process tiks nodrošināts caurspīdīgs.

Taisnīguma princips - pret visiem projektu iesniedzējiem tiks ievēroti vienādi vērtēšanas kritēriji un principi, nepieļaujot interešu konflikta riskus.

Kārtība, kādā tiek vērtēti iesniegtie projekta pieteikumi:

1. Saskaņā ar saistošajos normatīvajos aktos noteikto, VRG administratīvais vadītājs izveido projektu iesniegumu sarakstu projektu iesniegšanas kārtībā, norādot informāciju par projekta pieteicēju un projektu.
2. Vērtētāji tiek iepazīstināti ar izveidoto projektu iesniegumu sarakstu.
3. Pēc iepazīšanās ar projektu iesniegumu sarakstu, vērtētāji iesniedz apliecinājumu par interešu konflikta neesamību vai iesniegumu par iespējamu interešu konfliktu. Interesu konflikts ir situācija, kurā vērtējuma pieņemšana ietekmē vai var ietekmēt vērtētāja, tā radnieka (tēvs, māte, vecāmāte, vecaistēvs, bērns, mazbērns, adoptētais, adoptētājs, brālis, māsa, pusmāsa, pusbrālis, laulātais) vai darījumu partnera personiskās vai mantiskās intereses. Tie vērtētāji vai ar viņu saistītās personas, kas ir ieinteresēti kāda projekta vērtējumos, attiecīgā konkursa kārtas visas rīcības projektu iesniegumu vērtēšanā nepiedalās, tādējādi veicinot vērtēšanas procesa atklātumu un atbildību sabiedrības priekšā, kā arī sabiedrības uzticēšanos vērtēšanas komisijas darbībai.
4. Iespējamais interešu konflikts var atklāties arī projektu vērtēšanas procesā, līdz ar to attiecīgais vērtētājs, kuram radies interešu konflikts, informē par to administratīvo vadītāju un iesniedz iesniegumu par iespējamu interešu konfliktu, un attiecīgās konkursa kārtas visas rīcības projektu vērtēšanā nepiedalās. Šī vērtētāja projekti tiek pārdalīti citiem vērtētājiem, lai nodrošinātu minimāli nepieciešamo (trīs) vērtējumu skaitu.
5. Katru projektu vērtē trīs vērtētāji, kas tiek sadalīti nejauši, taču ievērojot principu, lai viens vērtētājs izvērtētu visus vienas rīcības projektus.
7. Ja projekts neatbilst SVVA stratēģijas mērķim vai nav saskaņā ar rīcības plānā noteikto rīcību, vai VRG darbības teritoriju, tas tālāk netiek vērtēts.
9. Ja projekta iesniegumā norādītā informācija nav pietiekama, lai vērtēšanas komisija varētu izvērtēt projekta atbilstību vērtēšanas kārtībai, administratīvais vadītājs vai tā palīgs rakstiski pieprasa atbalsta pretendenta papildu informāciju, nosūtot to elektroniski uz projekta iesniegumā norādīto e-pasta adresi un izmantojot Lauku atbalsta dienesta Elektronisko pieteikšanās sistēmu (EPS).

Pieprasīto informāciju atbalsta pretendents iesniedz piecu darbdienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas. Ja pieprasītā informācija noteiktajā termiņā netiek iesniegta, vērtēšanas komisija projekta iesniegumu vērtē, pamatojoties uz projekta iesniegumā norādīto informāciju. Ja iesniegtā informācija ir nepietiekama, vērtēšanas komisija var sniegt negatīvu atzinumu par projekta iesniegumu.

10. Pēc vērtēšanas komisijas norādījumiem administratīvais vadītājs vai tā palīgs pirms galīgā vērtēšanas lēmuma pieņemšanas var organizēt arī projekta apmeklējumu to plānotajā īstenošanas vietā visiem kārtā iesniegtajiem projektiem. Uzraudzība tiek protokolēta, un iegūtā informācija var tikt izmantota vērtējuma veikšanā.

11. Pēc vērtēšanas komisijas norādījumiem administratīvais vadītājs vai tā palīgs var organizēt projektu prezentācijas pasākumu visiem kārtā iesniegtajiem projektiem, kurā atbalsta pretendents var aizstāvēt projekta iesniegumu. Prezentācijā iegūtā informācija var tikt izmantota vērtējuma veikšanā.

12. Vērtēšanas komisija tiekas vērtēšanas komisijas sanāksmē, lai pārrunātu vērtēšanas procesu, vērtējumus un pieņemtu gala lēmumu par vērtēšanas rezultātiem.

13. Pēc projektu iesniegumu izvērtēšanas administratīvais vadītājs katrai vietējās attīstības stratēģijas rīcības plānā iekļautajai attiecīgajai rīcībai atsevišķi aktualizē izveidoto projektu iesniegumu sarakstu un sagatavo atzinumus, ko paraksta VRG paraksttiesīga amatpersona.

15. Par projektiem, kas neatbilst SVVA stratēģijai, VRG Padome pieņem negatīvu lēmumu, norādot pamatotu noraidīšanas iemeslu. Negatīvo lēmumu atbalsts pretendents var pārsūdzēt Lēmēj institūcijas priekšsēdētājam, saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību.

16. Gala lēmumu par projektu atbilstību SVVA stratēģijai, balstoties uz projektu vērtēšanas komisijas ziņojumu un sagatavotajiem vērtējumiem, pieņem VRG Padome balsojot. Pozitīvu lēmumu par projekta atbilstību vietējās attīstības stratēģijai pieņem, ja tas atbilst vietējās attīstības stratēģijai un tā īstenošanai attiecīgajā kārtā ir pietiekams publiskais finansējums, un paziņo to atbalsta pretendenta. Lēmumu par projekta noraidīšanu, kas neatbilst SVVA stratēģijai, pieņem divu mēnešu laikā pēc projektu iesniegumu iesniegšanas termiņa beigām un paziņo to atbalsta pretendenta.

17. Lai novērstu interešu konfliktu, Padomes loceklim nav atļauts piedalīties projektu vērtēšanas komisijas darbā un lēmuma pieņemšanā tajā vietējās attīstības stratēģijas rīcībā un tajā projektu pieņemšanas kārtā, kurā viņš pats vai viņa saistītās personas ir iesniegušas projekta iesniegumu.

18. LAD izvērtē atbilstību noformēšanas prasībām un pārējiem atbalsta saņemšanas nosacījumiem, tiem projektiem, par kuriem VRG Padome ir pieņēmusi pozitīvu lēmumu. Projektu iesniegumu, par kuriem VRG Padome ir pieņēmusi negatīvu lēmumu, LAD nevērtē.

19. VRG nodrošina projektu īstenošanas uzraudzību ne mazāk kā vienu reizi katram projektam uzraudzības laikā līdz SVVA stratēģijas īstenošanai piešķirtā publiskā finansējuma izlietojumam atbilstoši (27.06.2023 MK not. Nr.352 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība vietējo rīcības grupu darbības nodrošināšanai un sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģijas 2023.– 2027. gadam iedzīvināšanas pārvaldībai, uzraudzībai un novērtēšanai”)

4.4. Sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas procedūra

Biedrības darbu vada valde, kas ir biedrības izpildinstitūcija. Valdes darbu kontrolē Padome (pārstāvju lēmēj institūcija), kuras sastāvā ir 13 Padomes locekļi, tajā skaitā Padomes priekšsēdētājs. Padome ir pārvaldes institūcija, kas ir atbildīga par SVVA stratēģijas izstrādi un īstenošanu. Padomi ievēl Biedru sapulce, kas ir Biedrības augstākā lēmēj institūcija.

Vismaz 2 reizes plānošanas periodā – 2025.gadā un SVVA stratēģijas ieviešanas noslēgumā – tiks veikta paplašināta teritorijas attīstības analīze un izvērtēta LEADER pieejas pievienotā vērtība.

LEADER pieejas ietvaros atbalstīto projektu uzraudzības periodu nosaka normatīvie akti. Savukārt, lai uzraudzītu SVVA stratēģijas un rīcību īstenošanu, VRG administratīvais vadītājs vai pienākumu izpildītājs nodrošina sekojošas novērtēšanas darbības:

1. veic projektu īstenošanas saturisko un ieviešanas uzraudzību, iepriekš saskaņojot ar projekta īstenotāju vizītes laiku, tiek veikta projektu saturiskā uzraudzība, apmeklējot projekta īstenošanas vietu. Veicot projekta saturisko pārbaudi, administratīvais vadītājs veic foto fiksācijas;
2. regulāri atjauno projektu radīto ietekmi uz mērķu un sasniedzamo rezultātu (arī rīcību rezultātu) rādītāju izpildi. Ja nepieciešams, sniedz operatīvo informāciju Padomei, tālāka lēmuma pieņemšanai;
3. katru gadu novērtē vietējās attīstības stratēģijā noteikto mērķu un sasniedzamo rezultātu (arī rīcību rezultātu) rādītāju izpildi un VRG darbību iepriekšējā gadā un iesniedz novērtējumu LAD. Novērtējumā tiek iekļauta informācija par sociālo riska grupu iesaisti, ietekmi uz horizontālajiem

mērķiem – vidi un klimatu, kā arī papildinātību ar ES stratēģiskajiem atbalsta mērķiem un ieguldījumu vietējo pašvaldību attīstības programmu īstenošanā.

Novērtēšanas sastāvdaļa ir pētījums, kam var piesaistīt neatkarīgu pakalpojumu sniedzēju;

4. publicē tīmekļa vietnē www.ziedzeme.lv apstiprināto SVVA stratēģiju, kā arī atjauno statistiku par SVVA stratēģijas īstenošanas gaitu. Lai informētu iedzīvotājus par SVVA stratēģijas ieviešanas gaitu un veicinātu to iesaistīšanos, sniedz informāciju masu medijos. Informācijas izplatīšana tiek organizēta saskaņā ar 4.1. apakšnodaļā minētajām aktivitātēm sabiedrības informēšanā un iesaistē;

5. starpposma un gala novērtējums tiek papildināts ar pašnovērtēšanu;

6. aicina Padomi aktualizēt un papildināt SVVA stratēģiju, pamatojot grozījumu nepieciešamību, balstoties uz operatīvo informāciju, ikgadējo novērtējumu vai pašnovērtējumā iegūto informāciju. Aktualizētu SVVA stratēģiju, iesniedz LAD. Padome pieņem lēmums par veicamajām darbībām, piemēram, jaunas kārtas sludināšana, lai sasniegtu SVVA stratēģijas rādītājus.

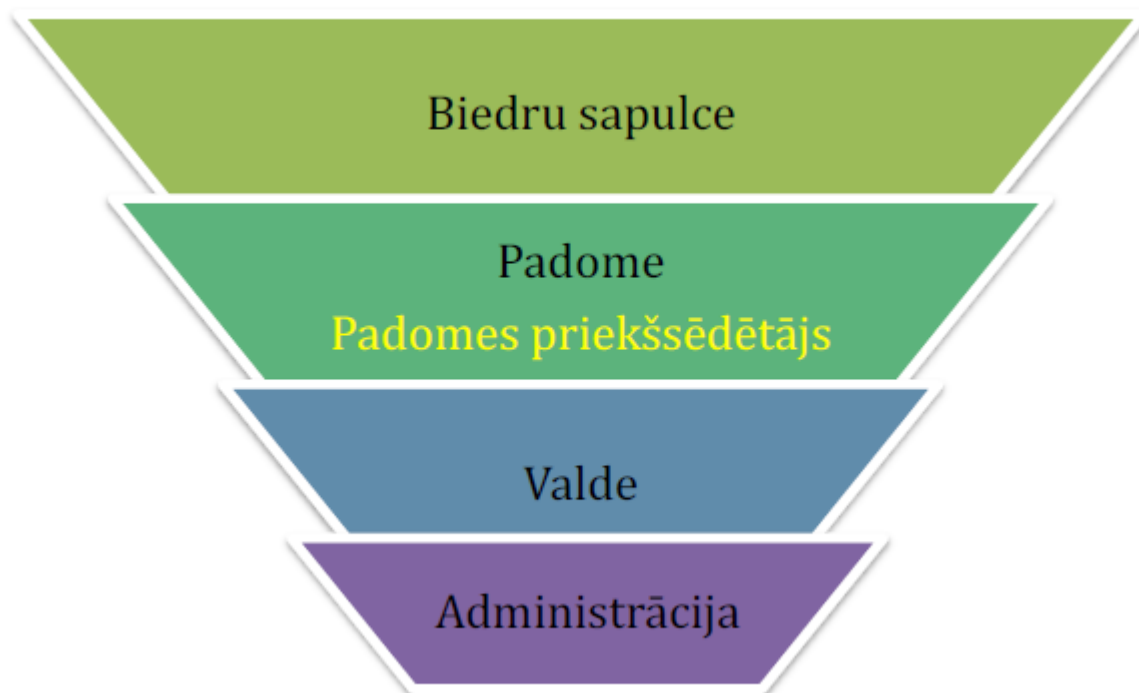
4.5. Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas organizācija

SVVA stratēģija tiek īstenota atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā, izsludinot projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas vismaz 1 reizi gadā saskaņā ar rīcības plānu.

VRG pēc saskaņošanas ar LAD, VRG informāciju par projektu iesniegumu pieņemšanu atbilstoši SVVA stratēģijai publicē savā mājas lapā: www.ziedzeme.lv un citos informācijas nesējos, piemēram, izmantojot sociālo mediju kanālus un tiešsaistes epastu datubāzi. VRG administrācija sniedz potenciālajiem projektu iesniedzējiem, projektu īstenošanai konsultatīvu atbalstu projektu sagatavošanā, administrēšanā un ieviešanā, organizē kopīgas informatīvās tikšanās, kā arī īsteno ar publicitāti, apmācībām un pieredzes apmaiņu saistītas aktivitātes. VRG administrācijā tiek nodarbināts administratīvais vadītājs, kā arī atbilstoši funkcijām citi pakalpojumu sniedzēji. Lai īstētu sabiedrības informēšanas un publicitātes pasākumus, piemēram, TV sižetu sagatavošanu, publicitātes materiālu maketu veidošanu, IT pakalpojumu nodrošināšanu u.c., tiek piesaistīti papildu speciālisti un uzņēmumi.

Attēls nr.10

VRG organizatoriskā struktūra

VRG augstākā lēmēj institūcija ir Biedru sapulce. Biedrības darbu vada valde, kas ir biedrības izpildinstitūcija. Valde sastāv no viena valdes locekļa. Valdes darbu kontrolē Padome (pārstāvju lēmēj institūcija). Padome ir pārvaldes institūcija, kas ir atbildīga par vietējās attīstības stratēģijas īstenošanu (sk. Attēlu Nr. 10).

Padomes priekšsēdētājs izskata atbalsta pretendentu iesniegumus, kuros apstrīdēts sākotnējais lēmums par projekta atbilstību vietējās attīstības stratēģijai.

Izveidots VRG atvērtais birojs/informācijas centrs, kurā tiek sniegtas konsultācijas, ir iespēja tikties ar iedzīvotājiem, veidojot radošu un atvērtu sadarbību.

Tāpat VRG ir atvērta organizācija jauniem biedriem, stratēģijas izstrādē un īstenošanā ievēro vienlīdzības principus un nepieļauj diskrimināciju, kā arī nodrošina, ka lēmumu pieņemšanā nedominē atsevišķa interešu grupa, bet lēmumu pieņemšana tiek organizēta saskaņā ar statūtiem. Tā ir atvērta organizācija un uzņem jaunus biedrus, kuri ir ieinteresēti aktīvi darboties biedrības statūtos noteikto uzdevumu izpildē un statūtos noteiktā mērķa sasniegšanai.

VRG savu darbību organizē, nodrošinot partnerības principu – publisko un privāto vietējo sociālekonomisko interešu pārstāvniecībā un lēmumu pieņemšanā nedominē atsevišķa interešu grupa.

5. FINANSĒJUMA SADALES PLĀNS

SVVA stratēģijā tiek iekļauts finansējuma sadales plāns, ņemot vērā izvirzītos mērķus (sk. Tabulu Nr.16).

Tabula Nr.16

FINANSĒJUMA SADALES PLĀNS

Nr. p.k.	Mērķis	KLP Stratēģiskā plāna intervencē	
		atbalsta apmērs (% pret kopējo atbalstu)	atbalsta apmērs (euro)*
1.	Zināšanās balstīta, mazās un vidējās uzņēmējdarbības vides attīstība.	60	599 231,47
2.	Vietas potenciāla attīstošas iniciatīvas, pievilcīgas un kvalitatīvas dzīves videi	40	399 487,65
	KOPĀ	100	998 719,12
	t.sk. starpterritoriālai un starpvalstu sadarbībai	20	199 743,82
	tsk. uzņēmējdarbībai	60	599 231,47

Piezīme. * Aizpilda pēc LAD lēmuma saņemšanas par SVVA stratēģijas apstiprināšanu.

6. PIELIKUMI

SVVA stratēģijas izstrādes gaita un sabiedrības līdzdalība

SVVA stratēģijas izstrāde ir komplekss process, kas ietver vairākus posmus un darbības, lai izveidotu plānu vai virzienu attīstībai, kas ietver trīs posmus: Pētniecība, sabiedrības iesaiste, esošās situācijas pārnese uz nākotnes attīstību.

Pētnieciskā puse:

Šis posms ietver dziļu analīzi un saprašanu par esošo situāciju, attīstības dokumentiem un normatīvajiem aktiem, kas ietekmē teritoriju vai organizāciju. Šeit tiek veikta izsmeļoša informācijas vākšana un izpēte, lai identificētu vājās vietas, iespējas un problēmas. Svarīgi elementi šajā posmā ietver attīstības dokumentu un normatīvo aktu analīze, lai saprastu esošās regulējošās struktūras un virzienus.

Sabiedrības iesaiste:

Šajā posmā centrā ir sadarbība un komunikācija ar visiem iesaistītajiem, lai nodrošinātu plašu perspektīvu, vajadzību identificēšanu un atbalstu stratēģijas izstrādei. Sabiedrības izpratnes veidošana par izstrādāto SVVA stratēģiju un tās mērķiem, apspriešana ar ieinteresētajām pusēm, lai iegūtu viedokļus un idejas. Konstruktīva atsauksmju uzņemšanās un to iekļaušana stratēģijas izstrādē. VRG aicināja kopā nākt un savu viedokli par teritorijas attīstības prioritātēm paust iedzīvotāju tikšanās reizēs “Veidosim ziedošu novadu!”. Iedzīvotāju tikšanas laika grafiks ir atspoguļots Tabulā nr. 17. Iedzīvotāju tikšanās notika 10 no 17 VRG darbības teritorijas apdzīvotajām vietām.

Tabula nr.17

VRG iedzīvotāju tikšanās laika grafiks

Norises vieta	VRG iedzīvotāju tikšanās laika grafiks				
Lieltvārde	16.04.	08.05.			
Laubere	18.04.				
Tome		07.05.			
Madliena		09.05.			
Ķeipene		11.05.			
Ikšķile		22.05.			
Birzgale			02.06.		
Suntaži			04.06.		

Rembate			07.06.		
Meņģele					04.08.

Informācija par tikšanos tika publicēta VRG mājas lapā, tiešajā epasta sūtījumā, sociālo mediju kontos, bet pats efektīvākā līdzdalības, aktivizēšanas un iesaistes metode tomēr bija personīga saziņa ar kopienas līderi, kurš uz tikšanos saaicināja kopienas aktīvākos, darīt motivētākos iedzīvotājus. Iedzīvotāju skaits tikšanās reizēs svārstījās no 4-24, bet kopumā identificējamās teju 100 kvalitatīvas sarunas. Savukārt, lai papildinātu iedzīvotāju viedokli ar kvantitatīvajiem datiem, tika organizēta iedzīvotāju aptauja, no visām Ogres novada apdzīvotajām teritorijām saņemot 226 respondentu atbildes. Ekspertu intervijas tika organizētas atbilstoši sekojošām tēmām: jauniešu iesaiste un līdzdalība (6 eksperti), uzņēmējdarbības vides attīstības perspektīvas un izaicinājumi (11 eksperti) , pilsoniskā sabiedrība (4 eksperti).

Esošās situācijas analīze, iespējas un pārnese uz nākotnes attīstību:

Šajā posmā tiek veikta detalizēta esošās situācijas analīze, lai identificētu iespējas un veidotu konkrētas stratēģijas virzienus. lai novērtētu esošās situācijas aspektus, veikta detalizēta SVID analīze (stipras un vājās puses, iespējas un draudi), tā ietvarā identificētas un izvērtētas SVVA stratēģijas īstenošanas jaunas iespējas kā pārnest esošos resursus un zināšanas uz nākotnes attīstības virzieniem.

Balstoties uz iepriekšējā posma analīzi un sabiedrības iesaistes rezultātā gūtajiem secinājumiem, izstrādāti VRG SVVA 2023.-2027.gadam stratēģiskie mērķi un darbības plāns.

Sešu mēnešu dotais SVVA stratēģijas izstrādes posms ietver intensīvu darbu, lai izpildītu augstāk minēto, veiktu iepriekšējā darba novērtējumu un aktualizētu iedzīvotāju gaidu ietvaru. Turklāt efektīvai SVVA stratēģijas izstrādei ir nepieciešama elastība un spēja pielāgoties mainīgajiem apstākļiem.

Apkopojot SVVA stratēģijas izstrādes gaitā gūtos secinājumus un iedzīvotāju priekšlikumus, secināms, ka VRG ar savu līdzšinējo darbu ir gājusi soli soli ar iedzīvotāju gaidām. Piemēram, īstenojot starpteritoriālā sadarbības projekta “KOPA / Kopienų pārdomāta attīstība” aktivitātes tika identificēti 8 ciemi, kopienas, kuras vēlējās sadarboties, lai veicinātu sociālekonomiskās dzīves uzlabošanu savā dzīves telpā. Viena no tām ieguva viedā ciema statusu 2022.gadā bet 2 no tām ir straujā virzībā uz viedā statusa iegūšanu. Minētie piemēri apliecina to, ka iesāktais darbs ir jāturpina.

Interesu konflikta neesamība – tiek identificēta un atbilstoši normatīviem aktiem regulēta, bet konceptuāli noteikta saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem:

Publisko un privāto partnerattiecību biedrība “Zied Zeme”

Raiņa iela 11a, Lielvārde

LV-5070

APLIECINĀJUMS PAR INTEREŠU KONFLIKTA NEESAMĪBU

Es, apakšā parakstīties/usies, apliecinu, ka nav tādu faktu un/vai apstākļu, kuru dēļ es būtu ieinteresēts/a projektu konkursa vērtēšanas procesā un sekojošu atsevišķu projektu vērtējumos:

N p k.	VRG piešķirtais Nr.	Pretendents (nosaukums)

Būdams PPP biedrības Zied zeme padomes loceklis, darbojos tikai savu pilnvaru ietvaros, nenonākot interešu konfliktā.

Apņemos līdz projektu konkursa noslēgumam - rezultātu publicēšanai - neizpaust jebkādu informāciju par projektu vērtēšanas gaitu.

Apliecinu, ka visa konfidenciālā informācija, kas nonāks manā rīcībā, tiks izmantota tikai projektu vērtēšanai.

PPP biedrība Zied zeme padomes loceklis: _____

Vārds, Uzvārds

Paraksts

Vieta, datums:

Publisko un privāto partnerattiecību biedrība "Zied Zeme"

Raiņa iela 11a, Lielvārde

LV-5070

IESNIEGUMS PAR IESPĒJAMU INTEREŠU KONFLIKTU

Būdams/a PPP biedrība "Zied zeme" projektu konkursa projektu vērtēšanas komisijas loceklis/e, informēju, ka pastāv iespējama interešu konflikta situācija:

N P k.	VRG piešķirtais Nr.	Pretendents (nosaukums)

Papildinformācija, kas paskaidro situāciju:

Interesu konflikts ir situācija, kurā vērtējuma pieņemšana ietekmē vai var ietekmēt vērtētāja, tā radnieka (tēvs, māte, vecāmāte, vecaistēvs, bērns, mazbērns, adoptētais, adoptētājs, brālis, māsa, pusmāsa, pusbrālis, laulātais) vai darījumu partnera personiskās vai mantiskās intereses.

Aņņemos līdz projektu konkursa rezultātu paziņošanai neizpaust jebkādu informāciju par projektu vērtēšanas gaitu un rezultātiem.

Apliecinu, ka visa informācija, kas nonāks manā rīcībā vērtēšanas laikā, tiks izmantota tikai projektu vērtēšanai.

PPP biedrība "Zied zeme" vērtēšanas komisijas loceklis/-e:

Vārds, Uzvārds

Paraksts

Vieta, datums: